

Kulttuuritila Merirasti

Kohtaamisia, taidetta, kulttuuria
ja osallisuutta Meri-Rastilan
kaupunki uudistuksen ytimessä

13.3.2025
Tutkimuksellinen raportti
Tilaja: Helsingin kaupunki
Laatija: Jalmary Sarla

Tämä raportti dokumentoi Kulttuuritila Merirastin keskeistä roolia Meri-Rastilan kaupunkiuudistusalueen sosiaalisen elämän, monipuolisten eri väestöryhmien kohtaamisten ja yhteisöllisyyden kehityksessä. Raportti kokoaa olennaiset tiedot ja avainhenkilöiden kokemukset kulttuurille ja taiteelle omistetun väliaikaisen yhteisötilan merkityksestä Meri-Rastilassa vuosina 2023–2025.

Kulttuuritila Merirastista on tullut keskeinen osa Meri-Rastilan kaupunginosan elinvoimaa ja yhteisöllisyyttä. Se on kaikkien rakastama matalan kynnyksen tila, joka yhdistää alueen monikulttuuriset asukkaat, kaupungin virkahenkilöstön, paikalliset kulttuuritoimijat ja eri alojen taiteilijat. Aiemmin tyhjiällä ollut arkkitehtonisesti arvokas kappelirakennus on muuttunut eläväksi yhteisötilaksi, jossa asukkaat voivat harrastaa monipuolisesti, osallistua korkeatasoisiin kulttuuri- ja taidekokemuksiin, saada tietoa kaupunkiuudistuksesta, ja kohdata toisiaan keskustellen tasavertaisesti ja yllätyksellisesti. Merirasti on muodostunut tärkeäksi kohtaamispaikaksi, joka edistää alueen sosiaalista elämää ja ehkäisee alueellista eriarvoistumista.

Tilan merkitys korostuu erityisesti Meri-Rastilan kaupunkiuudistuksen vuoksi, sillä alueella asuu monia haavoittuvassa asemassa olevia ryhmiä. Kulttuuritila tarjoaa heille paitsi turvallisen tilan myös mahdollisuuden osallistua aktiivisesti yhteisön kehittämiseen. Tila on mahdollistanut positiivisia kohtaamisia eri väestöryhmien välillä muun muassa alueen monikulttuuristen ryhmien ja vanhempien asukkaiden kesken.

Kulttuuritilan toiminta palvelee suoraan kaupunkistrategian tavoitteita, jotka korostavat segregaatiokehityksen ehkäisyä, elinvoiman vahvistamista ja alueen veto- ja pitovoimaa. Merirasti ei ole vain fyysinen tila, vaan se toimii poikkeuksellisen onnistuneesti tärkeänä yhteisöllisyyden ja osallisuuden edistäjänä.

Sisällys

Tiivistelmä	4
Merirastin aikajana	6
Merirastin dataa	8
Merirasti ja kaupunkistrategia	12
Avaintoimijoiden esittely	15
Koordinaattorit Max Bremer ja Markus Luukkonen	16
Stadiluotsi Johannes Jauhiainen	22
Yhdyskuntatyöntekijä Minna Suoknuuti	24
Vuotalon johtaja Tuuli Tokkola	25
Taidepedagogi Milla Hilke, Interkult ry	26
Ohjaajat Samia Mohamud ja Sonja Rima, Kalliolan kansalaisopisto	28
Asukasaktiivi Anna-Maija Virta, Pro Meri-Rastila -liike	29
Kaupunki uudistus	30
Kaupunki uudistuksen tavoitteet	31
Poimintoja tapahtumista ja teemoista	49
Interkult ry:n lasten teatteriryhmän tapaaminen 13.1.2025	51
Helsingin kaupungin asukastilaisuus 23.1.2025	54
Merirastin vuokrauskäytännöt ja Helsingin kaupungin sisäinen toimintaprosessi	62
Tulevaisuus	68
Monitoimitalo	69
Pro Meri-Rastila -liikkeen esitys Helsingin kaupungille	81
Projektin tiedot	84

Tiivistelmä

- Kulttuuritila Merirasti on Meri-Rastilan alueelle elintärkeä yhteisöllisyyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistäjä, joka tarjoaa monikulttuurisille ryhmille, asukkaille ja jalkautuville palveluille matalan kynnyksen kohtaamispaikan.
- Kulttuuripalvelut on vuokrannut kappelin väliaikaiseen käyttöön täydennysrakentamisen ajaksi. Prosessin aikana korkeaksi noussut vuokra uhkasi toiminnan jatkuvuutta, mutta kaupungin onnistui jatkaa Merirastin toimintaa.
- Tilaa residenssirahoituksen kautta ylläpitävät koordinaattorit Max Bremer ja Markus Luukkonen Teatteri Universum -yhdistyksestä ovat olleet avainasemassa sen menestyksessä.
- Tulevan monitoimitalon suunnitelmissa taiteeseen ja kulttuuriin keskittyvien asukastilojen jatkuvuus on epäselvää, mikä huolestuttaa toimijoita ja asukkaita. Yhteisöllisen toiminnan säilyminen ja kehittäminen on asukkaiden hyvinvoinnin kannalta kriittistä.
- Kulttuurin ja vapaa-ajan toiminta on nähty tehokkaana keinona ennaltaehkäistä sosiaalisia ongelmia alueella, joka kärsii yksinäisyydestä, palveluiden karsimisesta ja monikulttuuristen perheiden haasteista.
- Helsingin kulttuuripalveluiden työ Meri-Rastilan kappelissa on esimerkki siitä, miten taiteen ja kulttuurin keinoin voidaan elävöittää täydennysrakentamisen keskellä olevia kaupunginosia ja hyödyntää tyhjilleen jääneitä tiloja asukkaiden hyväksi.

Kuva: Sakari Röyskö

Merirastin aikajana

**“Vuoden aikana
Kulttuuritila Merirastissa
kävi jopa yli 10 000 ihmistä.”**

Markus Luukkonen, Teatteri Universum

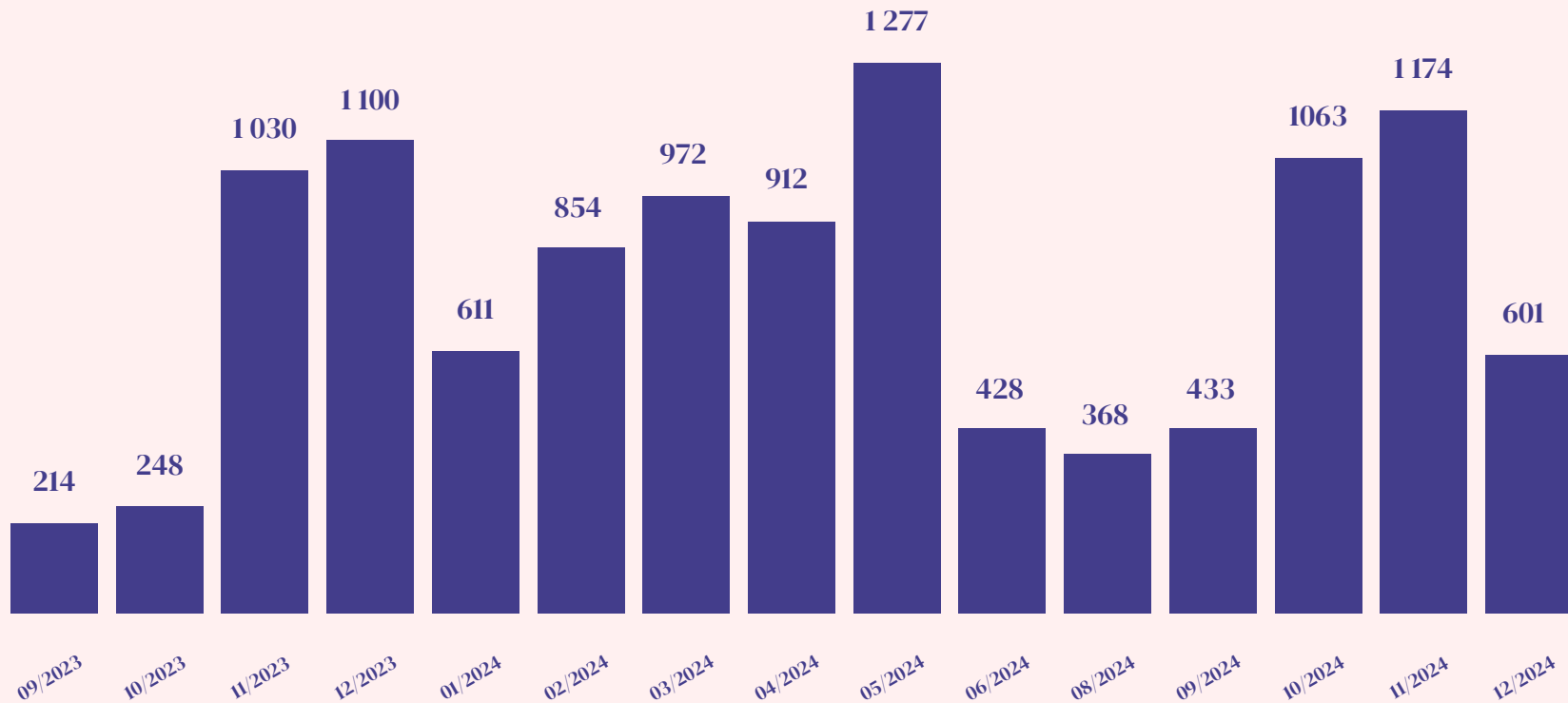
Merirastin dataa 1.9.2023–31.12.2024

	Yhteensä 2023-2024	Kahvila / näyttely	Tapahtumat	Esitykset	Konsertit	Työpajat	Harjoitukset	Palaverit / kokoukset
Tapahtumat (kpl)	360		42	11	10	200	56	41
Kävijät	10 314	3 371	2 665	608	532	2 400	303	435

Kävijämäärät kuukausittain 1.9.2023–31.12.2024

“Täällä on eri-ikäisiä ihmisiä vauvasta vaariin. Se on ihan todellisuutta täällä. Se ei ole sanahelinää, vaan se on ihan oikeasti tapahtunut. Merirastissa käy vauvasta vaariin.”

Samia Mohamud, Kalliolan kansalaisopisto

Merirasti on elintärkeä osa alueen hyvinvointia edistävää ja syrjäytymistä ehkäisevää sosiaalista infrastruktuuria.

Kulttuuritila Merirasti vastaa Helsingin kaupunkistrategian tavoitteisiin.

- **Yhteisöllisyys:** Merirasti on matalan kynnyksen tila, joka tuo yhteen erilaisia väestöryhmiä ja edistää vuorovaikutusta eri taustoista tulevien ihmisten välillä. Tämä tukee kaupungin tavoitetta luoda yhteisöjä, joissa asukkaat voivat kohdata toisensa ja osallistua aktiivisesti kaupunkielämään.
- **Elinvoimaisuuden lisääminen kaupunkiuudistusalueella:** Merirasti on tärkeä vastapaino Meri-Rastilan kaupunkiuudistukselle, jonka myötä asukkaiden elinympäristö mullistuu. Tila tuo elämää ja kulttuuria alueelle, jota on leimannut hitaat rakennushankkeet ja monipuolisten palveluiden puute. Merirasti lisää alueen veto- ja pitovoimaa sekä elinvoimaisuutta.
- **Kulttuurin ja taiteen rooli:** Merirastissa paikallinen yhteisö tulee yhteen kulttuurin ja taiteen parissa. Kaupunkistrategiassa kulttuuri on keskeinen osa hyvän elämän mahdollistamista, ja ennakkoluuloja toiminnallaan haastava Merirasti on tästä konkreettinen esimerkki taiteen ja kulttuurin keinoin.

Kulttuuritila Merirasti =

Yllättäviä kohtaamisia

Koulutustila

Valopilkku

Innostusta ja tekemisen meininkiä

Vahva kumppani alueella

Stadiluotsin työn kulmakivi

Mahdollisuus tutustua muihin
asukkaisiin vapaamuotoisesti

Näyttelytila

Esittävien taiteiden näyttämö ja konsertit

Yhteisöllinen kohtaamispaikka

Hirveän matalan kynnyksen toimintaa

Portti ja ikkuna alueelle

Liikuntatila

Ajanviettopiste

Ennaltaehkäisevää toimintaa

Tiedonvälityksen paikka

“On tunne, että tällä kulttuuritalalla oli ihan hirveän suuri merkitys. Kun tässä on odotettu näitä purkamisia ja kun niitä nyt on 40 asuintaloa tulossa. Se on niin hirveä määrä, että täällä oli hirveän ankea tunnelma. Ja sitä on kestänyt ja kestänyt, kun tämä rakentamisen lama on tässä niin ei ole niin kuin mitään tapahtunut. Ja nyt sitten kun tämä aukesi ja sitten niin kuin vähitellen tänne on ruvennut tulemaan ihan hirveästi ihmisiä, muualtakin Helsingistä kun täällä on näitä konsertteja.”

Anna-Maija Virta, Pro Meri-Rastila -liike

Avaintoimijoiden esittely

- Avaintoimijoiden kokemukset Kulttuuritila Merirastissa tarjoavat arvokkaita näkökulmia tilan keskeisestä merkityksestä ja roolista Meri-Rastilan kehittyvässä yhteisössä. Kulttuuritila nähdään laajasti ja yksimielisesti merkittävänä onnistumisena sekä alueen kehityksen kannalta käännteentekevänä hankkeena.
- Tilassa toimivat eri järjestöt, taiteilijat, virkahenkilöt ja alueen aktiivit kokevat Merirastin olevan keskeinen kohtaamispaikka, joka mahdollistaa monenlaisten ihmisryhmien, kulttuurien ja toimijoiden törmäyttämisen ja positiivisen vuorovaikutuksen. Merirasti tuo todella erilaisia ihmisiä yhteen taiteen ja kulttuurin pariin joka viikko.
- Tässä osassa raporttia esitellään, minkälaiset toimijat ovat käyttäneet Kulttuuritila Merirastia ja miten projektin tuoma positiivinen kehitys alueelle on käytännössä tapahtunut. Merirastin monipuolinen ohjelma on tukenut yhteisön osallisuutta samalla vastaten alueen monenlaisiin tarpeisiin ja toiveisiin.

Koordinaattorit Max Bremer ja Markus Luukkonen

- Max Bremer ja Markus Luukkonen ovat teatterintekijöitä ja yhteisötaiteilijoita, jotka ovat toimineet Kulttuuritila Merirastin käynnistäjinä ja tilan aktiivisina ylläpitäjinä kulttuuripalveluiden rahoituksen kautta.
- Heidät tunnetaan osallistavista työskentelytavoistaan, joissa taide toimii välineenä eri taustoista tulevien ihmisten kohtaamiseen ja yhteisöllisyyden rakentamiseen.

Tiivistelmä haastattelusta:

Kulttuuritila Merirasti on kehittynyt nopeasti merkittäväksi yhteisö- ja kulttuuritilaksi Meri-Rastilassa. Se tarjoaa matalan kynnyksen kohtaamispaikan, jossa asukkaat voivat tuoda ideoitaan ja osallistua monipuoliseen toimintaan.

Max Bremerin ja Markus Luukkosen johtama tila on yhdistänyt paikalliset toimijat, kuten Pro Meri-Rastilan, Vuosaari-seuran ja sosiaalipalvelut, ja mahdollistanut monikulttuurisia kohtaamisia, taidenäyttelyitä ja yhteisötapahtumia. Tilan joustava ja taiteilijalähtöinen toimintamalli on vastannut alueen tarpeeseen, mutta resurssien jatkuvuus ja tulevan monitoimitalon suunnitelmien rajallisuus kulttuuritoiminnan osalta herättävät huolta tilan tulevaisuudesta. Merirastin merkitys korostuu erityisesti alueen kaupunki uudistuksen keskellä: se tarjoaa asukkaille turvaa, yhteisöllisyyttä ja mahdollisuuden jakaa osaamistaan naapurustossa.

“Mähän oon kutsunut tätä koko ajan pop -up -yhteisöksi ja kulttuuritaloksi, vaikka tätä kutsutaan Kulttuuritila Merirastiksi. Silloin 1,5 vuotta sitten tämä aloitettiin tällaisena osallistavana kulttuuritoimintana.

Sitten kun tää talo aukesi, niin sen tajusi, että tässä on jo tavallaan olemassa oleva paikka, joka merkitsee jo varsinkin joillekin ihmisille erityisen paljon. Tämän puolesta on jo tehty työtä. Se ei ole pelkästään ulkoapäin tuleva taidehanke, vaan kyseessä on myös tän paikan aukeaminen ja laittaminen eläväksi. Ja siitä nimenomaan tulee tämä ajatus yhteisöstä, että tämä täyttää yhteisötarpeita ja on täyttynyt sillä samalla, kun me ollaan tuotu sitten kulttuuria tänne.

Ja ne on ne kaksi jalkaa: että se olisi mahdollisimman matalan kynnyksen toimintatalo, missä ihmiset saa tuoda ideoita ja voi tuoda ideoita, pyritään toteuttamaan hyvinkin nopealla tahdilla, plus sitten vähän pidempiaikainen projektisuunnittelu, missä sitten tuodaan kulttuuria eri tavalla sisään.“

Max Bremer

“On siinä tehty töitä, mutta täällä on ollut sellainen tyhjiö. Asiat vaan loksahdivat kohdilleen siinä ovien aukaisemisessa, ja oli oikeita ihmisiä siellä verkostossa, jotka tajuaa, että hei, MLL voi tulla ja pitää ramadan-juhlaa tänne sadan lapsen kanssa. Sitten se alkoi tuntua ihmisille tosi nopeasti sellaiselta tilalta, johon voi tulla ja ehdottamaan mitä vaan.”

“Niin, just tämä ajatus tästä tyhjiöstä, että avaa pullon, ja se täytyy niin kuin heti.”

Max Bremer ja Markus Luukkonen

“Se kohtaamisen paikka, mikä tästä on muodostunut, tarkoittaa sitä että on mahdollista tulla kokemaan ja voi olla yllättyä: hei, mun kotihoodeilla, mun naapurustossa, voin kävellä vaan sisään ja täällä on joku konsertti. Meri-Rastilassa tämä on tuntunut ihmisille tosi tärkeältä.

Meidän ajatus alussa oli, että me vaan avataan ovet ja kuunnellaan ideoita ja lähdetään toteuttamaan niin paljon kuin pystytään. Mutta sitten ihmiset halusivat ihan hirveästi lähteä ideoimaan ja toteuttamaan ja silloin se yhteisöalo on syntynyt sen toiminnan kautta. Ei niin, että meillä on yhteisöpedagogi, joka järjestää toimintaa, vaan tämä on aidosti yhteisön talo.

Alueliikuttaja oli aiemmin nuorisotalolla, mutta hän oli että hei, tähän olisi ihan mahtava tila siihen ja sitten se lähti toteutua, että he on täällä. Ja samaa just Pro Meri-Rastilan ja Vuosaari-seuran kanssa, että siellä on aktiiveja, jotka ovat olleet mukana toteuttamassa ja silloin sitten on tullut niitä yhdessä tehtyjä asioita. Ja sitten tulee niitä outoja kohtauksia konserttien tai taiteilijoiden ja jonkun keittolounasasiakkaiden kanssa, että ne tapahtuvat luonnollisesti tässä semmoiset hienovaraiset kohtaamiset.”

Markus Luukkonen

KULTTUURITILA MERIRASTI

“Max ja Markus ovat tavattoman taitavia. He tuntuvat pitävän kaikista ihmisistä ja ovat äärettömän suvaitsevaisia”

“Kulttuuritilan vetäjät ovat sujahtaneet siihen alueeseen ja he ovat hyvin pidettyjä. Näillä kahdella on ollut tosi aktiivinen ja rohkea työote.”

“Max ja Markus ovat hirmu lämminsydämiisiä ja vastaanottavaisia, he ovat valmiina auttamaan kaikessa.”

“Markus ja Max asuvat alueella, jolloin heillä on jo valmiiksi vahva kontaktipinta alueeseen.”

“Koordinaattorina on hyvä olla yhteisönäkemyistä omaava kulttuuritoimija vaikka järjestöpuolelta. On valtavan iso merkitys, että se kuka siihen palkataan, että hänellä on riittävät ominaisuudet sen toiminnan menestyksekkäseen pyörittämiseen.

Nykyisille koordinaattoreille tarvitaan lisää rahoitusta. Se ei kuitenkaan hetkessä tapahdu, että alueelle tulee tutuksi. Heillä on tätä sosiaalista pääomaa äärimmäisen paljon. Jos siihen tulee puhtaalta pöydältä joku toinen toimija, niin kyllä siinä menee tovi ennen kuin pääsee tutuksi ja luotettavaksi toimijaksi.”

Yhdyskuntatyöntekijä Minna Suoknuuti

Stadiluotsi Johannes Jauhiainen

Esimerkkejä toiminnasta:

- Meri-Rastilan verkoston toiminta (n. 100 jäsentä, kokouksissa n. 20-35)
- Ilmainen aamupuurokeilu
- OmaStadi-ehdotustyöpaja
- Monitoimitalon arkkitehtuurikilpailun juhla arkkitehtikunnalle ja yleisölle
- Helsingin kaupungin asukastilaisuus

Tiivistelmä haastattelusta:

Kulttuuritila Merirasti on tärkeä sosiaalista turvaa ja jatkuvuutta tuova instituutio, joka ehkäisee alueen rauhattomuutta ja segregaatiota sekä lisää alueen viihtyisyyttä ja vetovoimaa.

Merirasti on luotettava ja aktiivinen kumppani tapahtumissa sekä mahdollistanut monipuolista toimintaa alueella, kuten liikuntatoimintaa ja OmaStadi-työpajoja. Merirasti toimii myös alueellisena tiedonvälittäjänä ja yhteyksien luoja, ja sen kautta on helpompi tavoittaa asukkaita.

Toiminnan kehittämiseksi toivotaan kevyttä tapahtumainfraa ja vahvempaa alueellisten toimijoiden osallistamista sisällöntuotantoon. Uuden rakennuksen suunnittelussa on huoli tilavarauksesta yhteisötoiminnalle, ja asiaa täytyy edistää.

“Mulla on ollut idea tällaisesta elävästä työmaatoimistosta: aina kun ihminen sinne tupsahtaa niin siellä voisi olla uutta ja inspiroivaa tietoa kaupunki uudistuksesta, kuten kaupunki uudistussuunnitelmaa, kuvaa ja karttaa.

Vaikka paljon asioita on siirtynyt nettiin, tiloille ja niissä tapahtuville toiminnoille on edelleen omat tarpeensa.”

Stadiluotsi Johannes Jauhiainen

Yhdyskuntatyöntekijä Minna Suoknuuti

Esimerkkejä toiminnasta:

- Kokousten järjestäminen
- Lauantailounaat
- Meri-Rastila-verkoston aamupuurot
- Meri-Rastilan torin kaamoskoristelu
- Kaupungin asukastilaisuudet

Tiivistelmä haastattelusta:

Kulttuuritila Merirasti on Meri-Rastilan alueelle elintärkeä yhteisöllisyyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistäjä, joka tarjoaa monikulttuurisille ryhmille, asukkaille ja jalkautuville palveluille matalan kynnyksen kohtaamispaikan.

Tilaa ylläpitävät koordinaattorit Max ja Markus ovat olleet avainasemassa, mutta resurssipula ja kaupungin korkeaksi noussut vuokra uhkaavat toiminnan jatkuvuutta. Tilapula alueella on suuri, ja monitoimitalon suunnitelmassa ei ole toistaiseksi varmistettu asukastilojen jatkuvuutta, mikä huolestuttaa monia. Kulttuurin ja vapaa-ajan toiminta on toimiva keino sosiaalisten ongelmien ennaltaehkäisyyn alueella, joka kärsii yksinäisyydestä, palveluiden karsimisesta ja monikulttuuristen perheiden haasteista. Yhteisöllisen kulttuuri- ja taidetoiminnan säilyminen ja kehittäminen on asukkaiden hyvinvoinnin kannalta erityisen oleellista.

Vuotalon johtaja Tuuli Tokkola

- Kulttuuritila Merirastin rahoitus tulee Kulttuuripalveluiden kautta. Yhteistyötä operoi Vuotalo. Yhteistyössä on käytössä myös kulttuurituottaja Siw Handroos-Kelekayn työresurssia.
- Tuuli Tokkolan valinnat ovat mahdollistaneet toiminnan jatkumisen vaikeuksista huolimatta

Tiivistelmä haastattelusta:

Helsingin kulttuuripalveluiden työ Meri-Rastilan kappelissa on esimerkki siitä, miten taiteen ja kulttuurin keinoin voidaan elävöittää täydennysrakentamisen keskellä olevia kaupunginosia ja hyödyntää tyhjilleen jääneitä tiloja asukkaiden hyväksi.

Vaikka kaupungin hallinnolliset prosessit ja jäykät käytännöt hidastivat hankkeen alkua, kulttuuripalveluiden aloitteellisuus ja rohkea toiminta mahdollistivat Storysharing Universumin toiminnan kappelissa, mikä toi alueelle yhteisöllisyyttä, turvallisuutta ja siistiytymistä. Prosessin edetessä myös kaupungin virkahenkilöt ymmärsivät sen arvon, mutta epäkohtana nähtiin yhä korkea vuokrataso, joka vaikeuttaa tilojen väliaikaiskäyttöä. Tapaus osoittaa, että kaupunki uudistuksessa on tarve joustavammille ja monipuolisemmille keinoille osallistaa asukkaita ja hyödyntää olemassa olevia tiloja, mikä edellyttää joskus myös nopeaa ja ennakkoluulotonta toimintaa, jotta asiat saadaan liikkeelle.

Milla Hilke, Interkult ry

- Taidepedagogi, teatteri-ilmaisun ohjaaja
- Vetää Merirastissa teatteriryhmää, missä on 9-14 vuotiaita osallistujia
- Kaikki lapset ja nuoret ovat monikulttuurisesta taustasta: ukrainalaisia, somalialaisia, arabeja
- Ryhmä toimii suomeksi ja tehdään ihan draaman ja teatterin perusharjoitteita, mitkä on monelle ihan uusia

Tiivistelmä haastattelusta:

Interkult ry:n toiminta Kulttuuritila Merirastissa on tarjonnut monikulttuurisille lapsille ja nuorille matalan kynnyksen mahdollisuuden harrastaa maksutta teatteria, mikä on innostanut osallistujia ja vahvistanut yhteisöllisyyttä.

Tilan muuntautuvuus, sijainti koulun ja nuorisotalon lähellä sekä Max Bremerin ja Markus Luukkosen tuki ovat tehneet siitä kodikkaan ja vapaan ympäristön, jossa lapset tuntevat olonsa hyväksytyiksi ja voivat rohkeasti ilmaista itseään. Toiminta on tuottanut ilon ja ylpeyden hetkiä niin osallistujille kuin heidän vanhemmilleen, ja taide on alkanut elää nuorten arjessa luontevasti. Interkult ry:n näkökulmasta Merirasti eroaa esimerkiksi Vuotalon kaltaisista kulttuuritaloista juuri matalan kynnyksen yhteisöllisyytensä ja asukkaiden oman toimijuuden kautta, ja se tarjoaa arvokkaan tilan, jossa alueen identiteettiä ja yhteenkuuluvuutta voidaan vahvistaa kulttuurin avulla.

“Meillä on tosi ihania tilanteita. Lapset ja nuoret, kun niillä on yhteinen tavoite, niin niitä kaikki kiinnostaa toimia jonkun asian eteen, niin ne innostuu toisistaan.

Oli ihana kohtaaminen, missä nukkumatti oli kyllästynyt aina nukuttamaan muita. Hän päätti sitten lopettaa työnsä. Toinen lapsi toi siihen sitten elementin, että se voisi muuttaa arabiaan ja opetella arabiaa. Yhtäkkiä siinä sitten yksi lapsi opetti toiselle arabian numeroita.

Näin lapset toimii ja näin me toimisimme jos emme keskittyisi konflikteihin vaan siihen ihmisyyteen, uteliaisuuteen ja oppimiseen, mikä on meissä yhteistä. On paljon sellaisia kivoja hetkiä, missä lapset opettaa toisiaan ja oppivat toisiltaan.”

Taidepedagogi Milla Hilke, Interkult ry

**Samia Mohamud ja Sonja Rima,
Kalliolan kansalaisopisto**

Kalliolan kansalaisopisto pitää keskiviikkoisin Kulttuuritila Merirastia auki ja järjestää samalla omia kursseja ja työpajoja. Tämä on mahdollistanut tilan auki pitämisen useampana päivänä viikossa.

Tiivistelmä haastattelusta:

Kalliolan kansalaisopiston toiminta Kulttuuritila Merirastissa on tarjonnut alueen asukkaille monipuolisia kursseja, kuten luku- ja kirjoitustaidon opetusta, suomen kielen kursseja ja liikuntatunteja.

Tila on mahdollistanut matalan kynnyksen osallistumisen, erityisesti maahanmuuttajataustaisille asukkaille, ja tarjonnut mahdollisuuden myös yhteisön jäsenten toimia opettajina. Kalliolan toimijat korostavat tilan saavutettavuutta, yhteisöllisyyttä ja tarvetta pitää tila avoinna myös loma-aikoina. Yhteistyö muiden toimijoiden kanssa, kuten Story Sharing Universumin, on vahvistanut alueellista yhteisöllisyyttä, ja tilan monipuolinen käyttö eri ryhmien toimesta nähdään sen vahvuutena. Toiveena on, että kaupunki panostaisi jatkossakin tilan ylläpitoon ja monipuoliseen käyttöön asukkaiden tarpeiden mukaisesti.

**Anna-Maija Virta,
Pro Meri-Rastila -liike**

- Pro Meri-Rastila -liikkeen toimija jo kymmenen vuoden ajan
- Käyttänyt tilaa kokouksiin, osallistunut aktiivisesti eri tapahtumiin, auttanut yhteisissä siivoustalkoissa, ollut mukana järjestämässä käsityönäyttelyä
- Käytti kappelia jo sen entisessä roolissaan

Tiivistelmä haastattelusta:

Pro Meri-Rastila -liike on aktiivisesti hyödyntänyt Kulttuuritila Merirastia kokouksiin, tapahtumiin ja harrastustoimintaan, ja sen jäsenet osallistuvat ahkerasti tilan monipuoliseen tarjontaan.

Kulttuuritilan avaaminen on tuonut merkittävää piristystä alueelle, joka kärsi pitkään rakentamisen viivästysten ja purkupäätösten aiheuttamasta apatiasta. Pro Meri-Rastila on ollut keskeinen toimija rakennuksen säilyttämisen puolesta. Liike korostaa tilan merkitystä paikalliselle yhteisöllisyydelle, asukasaktiivisuudelle ja monikulttuuriselle vuorovaikutukselle. Yhteisön mielestä tila tarjoaa kaivattua sosiaalista turvaa, kohtaamisia eri ryhmien välillä sekä mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa alueen kehitykseen. Pro Meri-Rastila toivoo, että tulevassa monitoimitalossa säilyisi vastaava avoin ja helppokäyttöinen tila, joka tukee yhteisöllisyyttä, matalan kynnyksen osallistumista ja alueen hyvinvointia pitkällä aikavälillä.

Kaupunki uudistus

- Meri-Rastila on yksi Kaupunki uudistuksen kohdekaupunginosista. Kaupunki uudistus on Helsingin kaupungin poikkitoimialainen toimintamalli, jonka tavoitteena on parantaa asuinalueiden palveluja, viihtyisyyttä ja houkuttelevuutta sekä mahdollistaa laadukas täydennysrakentaminen.
- Meri-Rastilaan rakennetaan tulevana vuosina uusia koteja n. 4 200:lle uudelle asukkaalle metroaseman läheisyyteen. Samalla kaupunki parantaa alueen puistoja, aukioita, liikenneyhteyksiä sekä palveluita.
- Parannukset käynnistyvät Haruspuiston peruskorjauksesta ja uuden kaupungin palveluja kokoavan monitoimitalon rakentamisesta.
- Kulttuuritila Merirasti vastaa osaltaan kaupunkistrategian sekä kaupunki uudistuksen tavoitteisiin. Tässä osassa raporttia esitellään Merirastin toimintaa näiden tavoitteiden valossa. Kustakin kaupunkistrategian ja kaupunki uudistuksen teemasta on kerätty avaintoimijoiden kommentteja valottamaan Merirastin merkitystä konkreettisella tasolla.

Kulttuuritila Merirasti vastaa Helsingin kaupunkiuudistuksen tavoitteisiin

- **Viihtyisyys:** Merirasti parantaa ja elävöittää kaupunkitilaa konkreettisesti. Kappelirakennuksen käyttöönotto on vähentänyt ongelmakäytöstä viereisellä aukiolla ja edesauttanut asukkaiden omistajuuden kokemusta Meri-Rastilan julkisista tiloista. Kulttuuritilan tarjoamat tapahtumat ja yhteisöaktiviteetit lisäävät alueen viihtyvyyttä ja tukevat asukkaita tuntemaan itsensä osaksi yhteisöä. Tilassa tapahtuu aktiivista yhteistyötä asukkaiden ja alueen toimijoiden kanssa, ja se on suunniteltu alusta alkaen tukemaan yhteisön tarpeita. Tämä edistää viihtyvyyttä ja yhteisöllisyyttä, joka on keskeistä kaupunkiuudistuksen tavoitteiden saavuttamisessa.
- **Palvelut:** Kulttuuritila Merirastin monipuoliset toimijat tarjoavat asukkaille maksuttomia kulttuuriin ja vapaa-aikaan liittyviä palveluja, kuten opetusta, näyttelyitä, kursseja, yhteisiä juhlia ja harrastuksia. Tämä tukee kaupunkiuudistuksen tavoitetta parantaa ja kehittää vapaa-ajan ja kulttuuripalveluja. Kulttuuritila tarjoaa muita kaupungin palveluita matalamman kynnyksen paikan, joka tukee sosiaalista hyvinvointia ja asukkaiden vahvaa osallisuutta. Tila toimii yhteistyössä muiden järjestöjen ja toimijoiden kanssa, kuten Kalliolan kansalaisopisto ja Pro Meri-Rastila -liike, ja siellä järjestetään monenlaista yhteisötoimintaa. Tämä tukee verkostojen kehittämistä ja parantaa alueen elämänlaatua.
- **Osallisuus:** Kulttuuritila Merirasti elää ja hengittää paikallisen yhteisön kanssa. Asukkaat osallistuvat tilan toimintaan jokapäiväisellä tasolla niin sen ylläpidossa kuin kulttuuri- ja taidetarjonnan suunnittelussa ja toteuttamisessakin. Tämä lisää alueen asukkaiden osallisuutta ja tuo yhteisöön erilaisten taustojen omaavia ihmisiä. Tila toimii avoimena foorumina, jossa asukkaat voivat keskustella alueen kehittämisestä ja tarjolla olevista palveluista. Tämä vuoropuhelu asukkaiden ja muiden toimijoiden välillä tukee kaupunkiuudistuksen osallisuustavoitteita ja auttaa luomaan entistä osallistavampaa ja yhteisöllisempää kaupunkiympäristöä.
- **Elinvoima:** Kulttuuritila Merirasti toimii paikallisen yhteisön keskipisteenä ja tuo yhteen monenlaisia asukkaita ja toimijoita. Se tarjoaa tilan kulttuuriin, taiteeseen ja yhteisötoimintaan, mikä parantaa alueen veto- ja pitovoimaa, houkuttelevuutta sekä elinvoimaisuutta. Tilassa järjestettävät monipuoliset toiminnot ja tapahtumat, kuten kulttuuriesitykset, harrastukset ja yhteisöjuhlat, tukevat alueen elinvoiman vahvistamista erityisesti sosiaalisesti mutta pidemmällä tähtäimellä myös kaupallisesti. Tila on elintärkeä osa Meri-Rastilan kaupunkikulttuuria, joka voi houkutellessa alueelle uusia yrityksiä ja palveluja, kuten pienyrityksiä ja kulttuuritoimijoita.

“Meri-Rastilan torissa on rauhattomia piirteitä. On tärkeää, että sen laidalla on sosiaalista turvaa ja jatkuvuutta tuova instituutio. Se on estänyt kappelirakennuksen vandalisointia. Merirasti onkin tosi luotettava kumppani kaikissa tapahtumissa, kuten Meri-Rastilan kyläjuhlissa.”

Stadiluotsi Johannes Jauhiainen

Kommentteja: viihtyisyys

- **Yhdykuntatyöntekijä Minna Suoknuuti:** "Miten monikulttuurinen tuo alue on ja miten paljon siellä on ollut haastetta aika ajoin kouluissa ja eri asukasryhmien välillä, lapsilla on vaikeaa ja erityisesti monikulttuuriset perheet tarvitsevat tukea. Lapsilla on turvattomuuden kokemuksia, kun täytyy tukea vanhempia eikä voi olla lapsi. Yhteiskunnan paineet. Siellä on niin paljon sellaisia kriittisiä tekijöitä. Kiitos kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle, että he ovat tajunneet, että tuonne pitää panostaa. Ehdottomasti kaupungin on elintärkeää panostaa jatkossakin siihen alueeseen mahdollistamalla matalan kynnyksen yhteisöllistä toimintaa ja kohtaamista. Vähemmän tarvitaan poliisin paikalle saapumista kun tehdään tällaista toimintaa. Tämä on just parhaillaan sitä ennaltaehkäisevää työtä."
- **Vuotalon johtaja Tuuli Tokkola:** "Kun mä rupesin miettimään kappelia ja etsimään materiaalia, osuin Facebook-sivuille, jossa yhden lähikoulun oppilaan isä sanoi, että ryypäävän toriparlamentin jäsenillä oli tapana käydä tarpeillaan kappelirakennuksen reunalla. Isä oli ottanut valokuvan, että lapseni kulkee joka päivä tästä ohi ja siellä taustalla oli siivoamattomat ulostamisen jäljet vessapapereineen ja lapset kävelevät siitä vierestä kapeaa kujaa koulun pihalle. Ajattelin, että tämä ei voi olla totta, että tää on normaalia ja joidenkin ympäristö on tällainen. Tämä ei ole tasavertaista, että joidenkin lapset elävät näin. Ei näin voi jättää näitä rakennuksia käyttämättä. Jos niistä ei pidetä huolta ja jätetään ilman valoja ja henkeä, niin näin tapahtuu. Kun Max ja Markus, talotontut, avasivat ovet ja sinne tuli Pro Meri-Rastila, sitten siellä alkaa tapahtua. Kuinka kävikään? Juurikin näin, että kun valot alkoivat palaa ja ovi alkoi käymään, ympäristö siistiytyi. Ihmisiä alettiin kutsua sisään, myös toriparlamentin jäseniä. Siellä oli aivan selkeästi sellainen imu ja tarve sille."
- **Samia Mohamud ja Sonja Rima, Kalliolan kansalaisopisto:** "Täällä on tosi erilaisia toimijoita ja toimintaa, joka on se tämän nimenomaan hienous ja tällainen kollektiivinen juttu myös eri toimijoiden välillä. Tässä suomenkielen kurssista esimerkkinä muistan, kun tämä on pop up -tila, eli ihmisiä tulee tänne moninaisista syistä. Sitten kun tässä on matala kynnys kohdata ihmisiä ja sitten voi tulla aika nopeasti esille, että jos hänellä olisi vaikka tarvetta suomen kielen kurssille, kuvataiteen kurssille tai liikuntakurssille. Sitten esimerkiksi yksi, joka kyseli suomen kielen opetuksesta, kerrottiin että on alkamassa tällainen kurssi ja sitten hän ehdotti, että vie mainoksen tuonne moskeijalle, missä se varmasti tavoittaa sitten niitä ihmisiä, joita sinne toivottaisiinkin. Tajusin, että ai niin, tuossahan on moskeija ihan kulman takana. Nämä on kaikki tommosia juttuja, mitä ei itse ehkä osaa ajatella."

Kommentteja: palvelut

- **Vuotalon johtaja Tuuli Tokkola:** "Sitten se visuaalisuus: valot syttyi, sisätilaa alettiin ehottaa, kaikki kutsuttiin sisään, oli ilmaista soppaa ja ruokaa — ja äärimmäisen korkeatasoista taideohjelmaa! Siellä pystyttiin löytämään underground-henkisiä tekijöitä ja se on ollut todella arvokasta. Tämä äärimmäisen korkea taide ja sitten ihan perustekeminen, urheilu jne. ovat siellä sulassa sovussa."
- **Stadiluotsi Johannes Jauhiainen:** "Asukkaiden viesti Kalliolan bussin kanssa jalkautumisen aikana on ollut selkeä: hirveästi on kysely millon tulee seuraavan kerran, onko mahdollista saada ohjelmaa? Mun mielestä se kieli siitä, että placemaking ja pop up -toiminta on tarpeellista, mutta tarvitaan myös jatkuvaa toimintaa. Jos ihmiset tietävät, että joka torstai tai tiistai on jotain toimintaa, niin se on sellainen mitä ihmiset toivoo. Placemaking on tosi tärkeää, mutta pop up -asioilla on oma rajansa ja siitä on hyvä olla tietoinen."
- **Samia Mohamud ja Sonja Rima, Kalliolan kansalaisopisto:** "Se on, mitä ollaan havaittu ja mitä palautetta tullut kurssilaisilta on, että Vuosaaren keskustassa on totta kai mahdollisuuksia harrastaa ja tehdä enemmän toimintaa, mutta sitten heti kun tullaan tänne, niin sitä on vähemmän. Se on tosi tarvittua ja toivottua ja kaivattua ja sitten mekin ollaan just yrittänyt näitä kurseja järjestämään. Meillä on nyt ollut kahden tyyppistä. Meillä on ollut just maksutonta toimintaa, mitä tehdään hankerahoituksella ja sitten maksullista, mutta edulliseen hintaan kuitenkin on onneksi pystytty tarjoamaan, mikä on valtion osuudella rahoitettua niitä opiston peruskursseja, mutta nekin on siitä lähtöisin, mitä ne ihmiset toivovat. Sitten kun nämä on sanonut, että monestikin on tosi vahva toive, että ei kai tämä loppu, että voitteko jatkaa, että se on tullut hyvinkin suoraan palautetta myös, että kai se jatkuu vielä se kurssi. Niistä on tullut tärkeitä yhteisiä tapoja viettää aikaa, harrastaa ja oppia."

“Toivon, että kaupungilla ymmärrettäisiin, miten paljon tämä hyödyttää kaupunkia ja kaupungin palveluita. Se vahvistaa alueen asukkaiden hyvinvointia ja lisää sosiaalisia kontakteja.

Kaikki kokee sen omakseen. Se on mun mielestä hienoa, että vaikka siinä on se kappelitausta, niin se ei ole este muusta uskontokunnasta tulevalle tai ateisteille. Ihan kaikki ovat ottaneet sen omakseen.”

Yhdyskuntatyöntekijä Minna Suoknuuti

Kommentteja: osallisuus

- **Samia Mohamud ja Sonja Rima, Kalliolan kansalaisopisto:** “Se on, mitä ollaan havaittu ja mitä palautetta tullut kurssilaisilta on, että Vuosaaren keskustassa on totta kai mahdollisuuksia harrastaa ja tehdä enemmän toimintaa, mutta sitten heti kun tullaan tänne, niin sitä on vähemmän. Se on tosi tarvittua ja toivottua ja kaivattua ja sitten mekin ollaan just yrittänyt näitä kursseja järjestämään. Meillä on nyt ollut kahden tyyppistä. Meillä on ollut just maksutonta toimintaa, mitä tehdään hankerahoituksella ja sitten maksullista, mutta edulliseen hintaan kuitenkin on onneksi pystytty tarjoamaan, mikä on valtion osuudella rahoitettua niitä opiston peruskursseja, mutta nekin on siitä lähtöisin, mitä ne ihmiset toivovat. Sitten kun nämä on sanonut, että monestikin on tosi vahva toive, että ei kai tämä lopu, että voitteko jatkaa, että se on tullut hyvinkin suoraan palautetta myös, että kai se jatkuu vielä se kurssi. Niistä on tullut tärkeitä yhteisiä tapoja viettää aikaa, harrastaa ja oppia.”
- **Max Bremer ja Markus Luukkonen:** “Se keittolounasjuttu toi ton torin porukan tänne. Siinä on vähän päihdeongelmaista porukkaa sun muuta ja sitten osa oli senioreita. Jotkut sanoivat, että he eivät olleet koskaan jutelleet kenenkään toriporukasta kanssa. Siinä sitten arkipäiväistyä jotkut asiat, mitkä on pelottavia aiemmin. Sitten niitä tuli tuttuja, joita moikkaa kun kävelee siitä, niin se muutti sen oman asenteen ja semmoiset jännitykset siinä tilanteessa. Mutta myös eri porukoiden kesken tuli kohtaamisia. ”
- **Stadiluotsi Johannes Jauhiainen:** “Ilman Kulttuuritila Merirastia alueen asukkaisiin olisi tosi paljon vaikeampi saada kontakti, alueellista yhteistyötä olisi tosi vaikeaa järjestää ja alueella oleva tosi helppo ja yhteistyökykyinen kumppani menetettäisiin suoraan. Esim. Nuorisotoimen kanssa on vaikeampi päästä keskusteluyhteyteen sähköpostitse, mutta Merirasti vastaa heti. Merirasti suhtautuu yhteistyöehdotuksiin niin, että pistetään tavalla tai toisella onnistumaan.”
- **Yhdyskuntatyöntekijä Minna Suoknuuti:** “Kulttuuri- ja taidetoiminta on se, millä tavalla liitetään ihmisiä yhteen. Pelkät asiajutut ei riitä, kulttuurijutut madaltavat osaltaan tutustumista.”

Kommentteja: osallisuus

- **Samia Mohamud ja Sonja Rima, Kalliolan kansalaisopisto:** “Se ehkä yllätti, että kun oli tämä Suomen kielen Suomi-ABC -kurssi, kuinka paljon porukkaa sinne tuli. Sille lopulta oli paljon kysyntää tällä alueella. Sinne tuli vähän pidemmältäkin osallistujia. Opiston kautta ollaan myös ymmärretty se, että vaikka kun sanotaan, että maahanmuuttajataustaiset ei osaa Suomea ja niiden pitäisi oppia Suomea. Se ei välttämättä ole niin yksinkertaista, sillä se on kyllä tällä alueella niin, että halutaan oppia sitä Suomen kieltä. Mutta se, että onko meillä resursseja siihen koulutustasolla, pystytäänkö me tarjoamaan sitä niin paljon kuin ihmiset haluaa.”
- **Taidepedagogi Milla Hilke, Interkult ry:** “Kun lapsilla ja nuorilla on hyvä mieli toimia omalla alueella, ja ne kokee et tää on meidän ja täällä on kivaa tehdä yhdessä, niin se mahdollistaa sen että kun ikää tulee lisää ja toimintamahdollisuudet ja -kyvyt ja -taidot laajenee, niin se alueen hyväksi toiminen kasvaa. Esim. nyt meidän ryhmäläiset jo puhuu, että keväällä toinen esitys, että he haluavat tehdä kivoja asioita, jotka tuottavat myös alueelle elinvoimaa ja iloa.”
- **Yhdyskuntatyöntekijä Minna Suoknuuti:** “Pelkästään hyvää palautetta. Ihmiset ovat tosi innoissaan ja onnellisia, että se on olemassa ja käytössä. Kyllähän sekin jo kertoo, että ihmiset käyvät siellä talkoohengessä siivoamassa tiloja vapaa-aikanaan. Se kertoo myös koordinaattorien toiminnasta, he ovat tulleet alueen toimijoiden tasolle ja jakaneet avaimia ym. Se on oikeasti kulttuurin kautta toimiva asukastalo, ei ole poissulkeva. Monessa kaupungin omassa tilassa on poissulkevuutta, että ketä otetaan kumppaneiksi. Tosi monipuolista toimintaa. Mikä on ihaninta on, että siellä voi olla sellaiset toimijat, jotka eivät ole kaupungin omissa virallisissa yhteyksissä ole mahdollista. Myös heille, jotka eivät löydä esityksilleen muuten tilaa.”

“Jos tila poistuisi, niin mä en oikeesti tiedä mitä mä tekisin. Se on kuitenkin tilana tosi paljon neutraalimpi kuin ankkuriseurakunta, kouluihin ei aina niin vaan pääse, nuorisotoimen tyypit ei ole aina paikalla, niin siinä mielessä Merirasti on ollut ihan korvaamaton.

Ei ole joutunut keksimään pyörää uudelleen, vaan on löytynyt alueellisen yhteistyön mahdollistamiseksi toimintamalleja. Merirasti on ollut keskeisessä asemassa siinä.”

Stadiluotsi Johannes Jauhiainen

Klikkaa tästä
lukeaksesi lisää
RaivioBumann oy:n
Meri-Rastilamme
-projektista!

“Yhteisötaiteeseen erikoistuneet taiteilijat ovat merkittävä voimavara erityisesti täydennysrakennusalueilla, joissa asukkaiden kanssa voidaan yhdessä hahmotella alueen tulevaisuutta – niin mahdollisuuksia kuin haasteitakin – taiteen ja kulttuurin keinoin.

Esimerkiksi Päivi Raivion ja RaivioBumann Oy:n vetämät placemaking-projektit ovat osoittaneet, kuinka taiteilijat voivat vaikuttaa kaupunkitilan kehitykseen ja luoda uusia näkökulmia sen käyttöön.

Taide ei ainoastaan elävöitä ympäristöä, vaan voi myös nostaa alueen profiilia kiinnostavien tuotantojen kautta. Tämä näkökulma on usein jäänyt varjoon kaupunkisuunnittelussa, jossa segregaatiokehitys nähdään ensisijaisesti sosiaalitoimen kysymyksenä. Kuitenkin juuri kulttuurin ja taiteen ydin on erilaisten maailmojen avaamisessa ja keskinäisen ymmärryksen syventämisessä!”

Vuotalon johtaja Tuuli Tokkola

Kommentteja: elinvoima

- **Stadiluotsi Johannes Jauhiainen:** "Toiminnan kehittäminen: Pariisissa asukas- ja yhteisöalat toimivat niin, että kaupunki tarjoaa seinät, mutta alueelliset toimijat ja järjestöt tuottaa sisällön. Merirasti toimiikin jo niin, esim. Kalliola ja liikuntaluotsi sun muut tuottaa tosi paljon sisältöä ja sillä tavalla pitää sitä taloa auki. Jos lähtisin itse olemassa olevan tiedon pohjalta kehittämään sitä toimintaa, niin vielä vahvemmin toisin muita toimijoita tuottamaan sisältöä. Voisiko siellä järjestää enemmän vaikka nuorisokonsertteja? Miten tilan saisi entistä tehokkaammin käyttöön. Kun nuoret ovat käyneet siellä konsertissa ja taidenäyttelyssä, he alkavat kokea sen omakseen."
- **Stadiluotsi Johannes Jauhiainen:** "Kun puhutaan 15 minuutin kaupungista, niin Meri-Rastilasta on kävelen yli 15 minuuttia Vuosaaren Columbukseen ja Vuotalolle, niin siinä mielessä se on tuonut lähemmäs niitä palveluja"
- **Anna-Maija Virta, Pro Meri-Rastila -liike:** "Sitten me käydään näissä konserteissa, että täällä on hirveän hyvä tarjonta tai näytelmissä tai mitä täällä esityksiä nyt onkaan, millä nimellä niitä kaikkia voi kutsua. Kyllä me ollaan hirveä ahkerasti käytetty, että kun meillä on nyt tällainen, tässä lähellä tämmönen ihana paikka. Tänne on niin helppo tulla."
- **Max Bremer ja Markus Luukkonen:** "Mä ajattelen sitä asukkaiden pääomaa, mikä on piilotettu pääoma tällaisessa paikassa. Missä on se paikka, missä sä voit jakaa sun osaamista, tai mitä sä haluaisit jakaa sun naapureille? Mikä on se juttu? Esim. Valentin, joka vapaaehtoisena pitää tukiopetusta matkassa lapsille, ja sillä on kalenteri tänne koko ajan, ja tyypit jonottaa tossa. Ja sit hän kehuu, kuinka nyt on ensimmäinen kirjoitti ällän Vuosaaren lukiosta."

“Sehän on vähän kuin tämä pop -up -ajatus, Markuksella ja mulla tämä punk-henkisyys, DIY-systeemi. Se tarkoittaa sitä, että kun joku vanhempi tulee sanomaan, että hei, että mä annan tukiopetusta noille vastapäisille lapsille matikassa ja tarvitsen tilan, niin sille järkätään tila täällä. Tai joku seurakunnasta kun taas sanoi, että hei, järkätään ilmasta keittolounasta kerran viikossa. Me ollaan pyritty siihen, että sillä oli tosi paikallinen ja tosi laaja käyttäjäkunta.”

Max Bremer

“Kulttuuripalveluiden rooli tyhjilleen jääneiden tilojen väliaikaiskäytön suunnittelussa on ollut merkittävä. Kulttuuripalvelut ovat jo aiemmin osallistuneet täydennysrakennusalueiden elävöittämiseen muun muassa tapahtumatuotannon, placemaking-hankkeiden ja väliaikaisten tilateosten kautta. Merirastin kappelin haltuunotto on osa tätä kokonaisuutta – yksi tapa pitää kaupunki uudistuksen alla oleva alue aktiivisena ja turvallisena asukkaille.

Meri-Rastilassa kulttuuripalveluiden rooli näkyy projektin rahoituksessa ja muussa tuessa, kuten kulttuurituottaja Siw Handroos-Kelekayn työpanoksessa.

Kulttuuritila Merirastin tarve on ollut ilmeinen alusta asti, eikä sen menestys yllätä. Tulevaisuuden kehityssuunnat ovat poliittisten päätöksentekijöiden käsissä, mutta tässä hetkessä on selvää, että tällaisille yhteisöllisille kulttuuritiloille on vahva tilaus.”

Vuotalon johtaja Tuuli Tokkola

Kommentteja: kulttuuri ja taide

- **Max Bremer ja Markus Luukkonen:** “Mä oon tosi iloinen siitä, että kumpikaan meistä ei oo mitään galleristeja tai kuvataiteilijoita, mutta alusta asti heti oli selvää meille molemmille, että mä halutaan ruveta siis avaamaan tää tila näyttelyille. Että täällä tulee jatkuvaa näyttelytoimintaa. Sitten kun on elävää taidetta samalla, niin siinä tulee sitä törmäämistä ja altistumista muille taidemuodoille.”
- **Anna-Maija Virta, Pro Meri-Rastila -liike:** “Ja tämä taide ja kulttuurihan on siis hirveän tärkeä. Taiteen kautta kyllä ihmiset voi paremmin. Mä oon kuullut täällä sellaista musiikkia, mitä mä en ois missään muualla kuullut. En mä olis ymmärtänyt mennä ollenkaan. Ja se on ollut niin hienoa. En olisi ikinä voinut kuvitellakaan. Ja sen perusteella, että mitä mä sitten näin, mä tulen tänne aina katsomaan, mitä täällä on jos mä vaan pystyn, niin sitten ne on yllättänyt positiivisuudellaan.”
- **Taidepedagogi Milla Hilke, Interkult ry:** “Samoin sit se kun siellä on niitä taidenäyttelyitä, mikä on niiden lasten mielestä tosi kiinnostavaa. Ne kommentoi niitä teoksia ja ottaa suhteen niihin, se taide on niille arkea. Se tuntuu näin taidepedagogin näkökulmasta ihanalta. Se että se kuvataide on siinä tilassa läsnä heti virittää meidät siihen suhteeseen. Jos on vaikka nauranut jonkun kanssa yleisössä tai heilunut musiikin tahtiin, niin on aika paljon helpompi tehdä mitä tahansa yhteistyötä yhteiskunnassa. On myös paljon asioita, mihin ei tarvita yhteistä kieltä, että voidaan taiteessa kokea yhdessä.”

“Merirasti on yksi tärkeimmistä Meri-Rastilan alueen yhteistyökumppaneista.

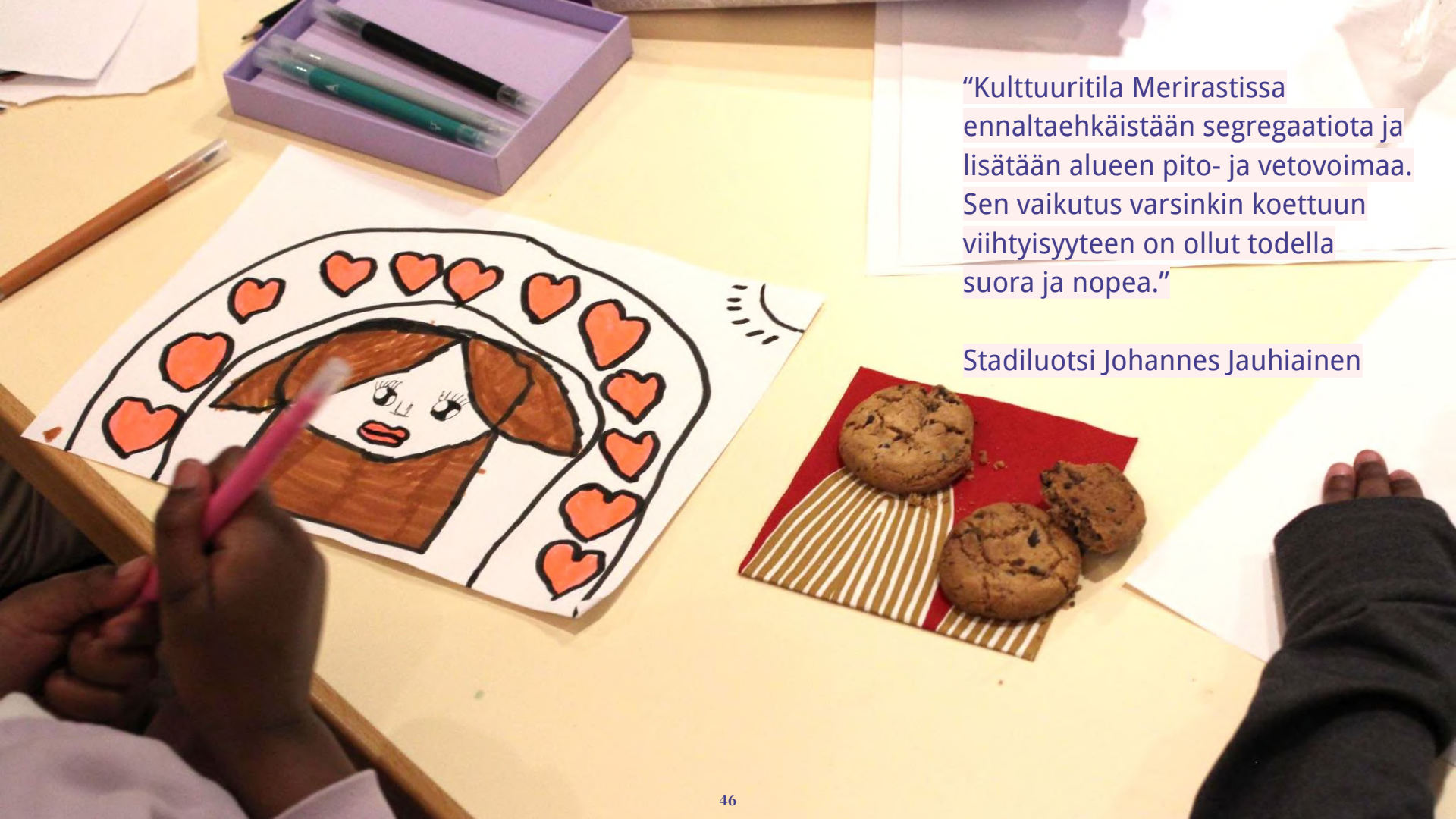
Ne toimijat ja itse se tila, nämä mahdollistavat tosi paljon yhdyskuntatyön tavoitteiden, osallisuuden ja yhteisölliseen edistämisen ja erilaisten ihmisten kohtauttamisen osalta.

Se on ihan superjuttu alueelle, ehdottoman tärkeä yhteisöllisyyden vahvistajana ja ennakkoluulojen poistajana eri ryhmien välillä.”

Yhdyskuntatyöntekijä Minna Suoknuuti

“Kulttuuritila Merirastissa ennaltaehkäistään segregatiota ja lisätään alueen pito- ja vetovoimaa. Sen vaikutus varsinkin koettuun viihtyisyyteen on ollut todella suora ja nopea.”

Stadiluotsi Johannes Jauhiainen

Kommentteja: yhteisöllisyys

- **Max Bremer ja Markus Luukkonen:** “Tajusimme, että me tullaan aika pitkälti valmiiseen pöytään tai sanotaanko huutavaan pulaan. Meidät otettiin heti mukaan tähän paikallisverkostoon, missä saatiin koko SoTePe:n porukka, poliisit, aluetyöntekijät, stadiluotsi, kaikki oli jo periaatteessa sille paperit valmiina astumassa sisälle, kun avattiin ovet. Otettiin heti mukaan siihen toimintaan niin, että tästä tuli sellainen monialainen paikka, mikä heti palveli kaikkia puolia sosiaalitoimesta paikallisaktivisteihin ja taiteilijoihin. Oli sellainen fiilis, että vastapäisen koulun oppilaat ja alueen asukkaat vain odottivat, että milloin aukeaa joku paikka, missä voidaan ruveta toimimaan yhdessä. Meidät otettiin heti mukaan siihen, ja me otettiin ne heti mukaan, ja sitten yhdessä leivottiin itsemme osaksi tätä toimintaa täällä.”
- **Anna-Maija Virta, Pro Meri-Rastila -liike:** “Mä uskon, että se Merirasti vaikuttaa kaupunki uudistukseen sillä tavalla, että ihmisillä on semmoinen paikka, missä ne voi keskenään jutella. Täällä Meri-Rastilassa se ei ole toista sellaista paikkaa. Tämä keskeinen sijainti on yksi tekijä tässä. Ja nyt kun tässä on tätä kaikenlaista ohjelmaa, niin ihmiset tottuu tässä käymään ja ottamaan selvää ja seuraamaan, että tämä on hyvä, että se on alkanut jo. Niin näe kaikki eri asukasryhmät tänne ymmärtää tulla. Se on päässyt jo siis vakiintumaan ihan runsaassa vuodessa, että jos vertaa siihen viime syksyyn, niin se on kyllä muuttunut paljon.”
- **Yhdyskuntatyöntekijä Minna Suoknuuti:** “Ehdottomasti oli tilausta. Kun ajattelee millaisia myllerryksiä tässä on tulossa ja miten tyhjän päällä monet asukkaat ovat purkavan täydennysrakentamisen ja ostarin purkamisen aikataulu ja mitä tapahtuu - se, että on sellainen tukikohta missä käydä, saada tietoa, kysellä, osallistua ja tavata naapureita, pohdiskella erilaisten ihmisten kanssa. Avoimessa kahvilassa viikolla keskiviikkoisin ja torstaisin jatkuvasti käy joku jotain tekemässä ja kysymässä”

Kommentteja: yhteisöllisyys

- **Yhdyskuntatyöntekijä Minna Suoknuuti:** “Alueen monikulttuuriset ryhmät ovat saaneet tiloja ja teatteri universumilla on vahva tahtotila saada tila tällaisten pientenkin alueellisten ja monikulttuuristen toimijoiden käyttöön. Kunhan byrokraattiset esteet madaltuvat, se vielä parantaa ja tasapuolistaa alueen toimijoiden mahdollisuuksia käyttää tiloja. Nyt jo Kalliolan ja MLL:n toiminnan kautta tila on tullut tutuksi jo niin somalin, arabian kuin venäjän kielisille ja kaikilla on kiinnostusta saada tilaa käyttöönsä.”
- **Max Bremer ja Markus Luukkonen:** “Storysharing-kahviloissahan se on tavallaan sisäänrakennettu tämä vieraiden kohtaaminen, eli me yritetään aina ehdottaa ihmisille, että jos menisit pöytään, mistä sä et tunne ketään. Ja sitten me yritetään tehdä ne niin diverse, ne pöydät, kun mahdollista, että ei olisi vain yhden kuppikunnan porukat pöydissä. Ja se on se meidän perusidea ollut alusta asti, että kaikkien rajojen, myöskin kielirajojen yli pystyy kommunikoidaan, jakamaan arkipäivän, ja nimenomaan arkipäivän tarinoita. Ihmiset tutustuvat oikeasti siihen toiseen ihmiseen, eikä vain hänen suuren tarinaansa, hurjimpaan tarinaansa vaan arkipäiväisesti häneen. Se on se juttu.”
- **Samia Mohamud ja Sonja Rima, Kalliolan kansalaisopisto:** “Esimerkki hienosta kohtaamisesta oli tossa asahi-tunnilla. Siellä käy enemmän kantasuomalaisia eläkeläisiä. Sitten meillä oli maahanmuuttajanaisten hyvinvointikurssi samaan aikaan. Siinä oli kahdella osallistujalla vauvat mukana. Ne tuli tuohon käytävään takkinarikkaan, kun se kurssi oli loppunut, niin ne lapset jäi katsomaan vanhempia kantasuomalaisia ihmisiä. Sitten vanhemmat ihmiset tuli hyvin lähelle niitä vauvoja, että keitä te olette, oi, ja mistä te oikein tupsahditte. Sit mä kerroin, että meillä on hyvinvointia maahanmuuttajataustaisille naisille tässä ja näin. Ne oli että ai, ihanko totta, että millasta hyvinvointia ja muuta. Siinä oli pienten vauvojen ja kantasuomalaisten eläkeläisten kohtaaminen. Kaksi niistä naisista halusi nähdä, että mitä tämä hyvinvointi on, miten täällä opetetaan. Mielestäni se on tosi kivaa, kun ne lapset ja ne vanhemmat ihmiset kohtasivat.”

Poimintoja tapahtumista ja teemoista

- Kulttuuritila Merirasti elää hetkissä, ihmisissä ja tapahtumissa, jotka ovat muovanneet siitä alueen yhteisöllisen sydämen. Tässä osiossa käsitellään tilan tapahtumia, teemoja ja ilmiöitä
- Esimerkkitapahtumia ovat kaupungin järjestämä asukasilta ja Interkult ry:n monikulttuuristen lasten teatteriharrastus
- Tässä osassa raporttia avataan myös Kulttuuritila Merirastin vuokrauskäytäntöjä ja Helsingin kaupungin sisäisen toimintaprosessin epäonnistumista

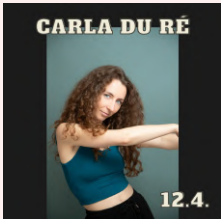
Merirastin toiminnan rikkaus: esimerkkejä tapahtumamainoksista

MIKKO KINNUNEN:
muotokuvia
KULTTUURITILA MERIRASTI
16.1. - 13.2.2025, klo 13-17
HUOMIOI! HUOMIOI!

CARLA DU RÊ

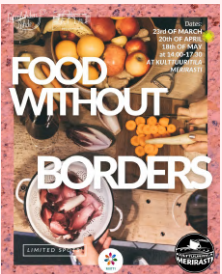
12.4.

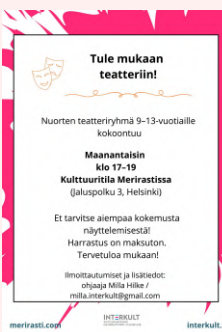
All WOMEN Story Sharing Café
@ KULTTUURITILA MERIRASTI
Friday 14th February 18-20.30
Tarinoina kaikkialta maailmasta!
Free entrance and coffee
Jaluspolku 3, Meri-Rastin
Stories from all over the world!
FB: kulttuuritilamerirasti

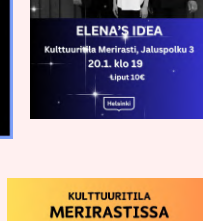
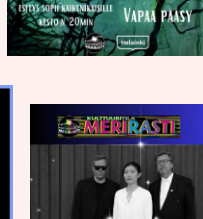
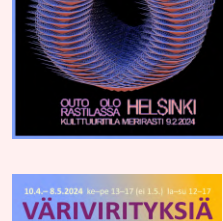
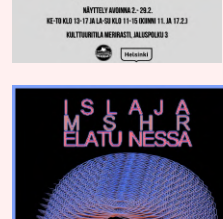
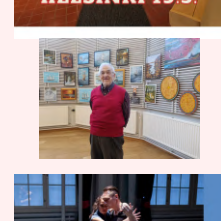
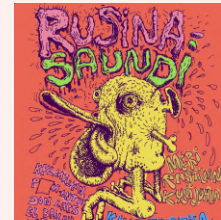
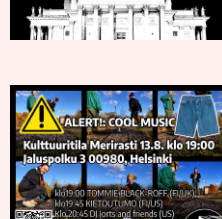
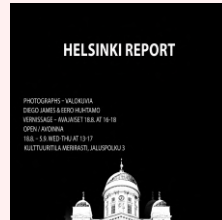
Kalliola
OPISO

STEFAN BREMER
TÄRKEIN KUVA
MOST IMPORTANT PICTURE
PAKOLAISET JOITA TULIAVAT 2015 SUOMEN
REFUGEEES THAT ARRIVED IN FINLAND 2015
Poem Stranger by Kimmo Oksanen
KULTTUURITILA MERIRASTI
JALUSPOLKU MERIRASTITILA, HELSINKI
Huomioi! Huomioi!
Keskiviikkona 11.12.2024
Klo 18-19
Kulttuuritilamerirasti

Tule mukaan teatteriin!
Nuorten teatteriryhmä 9-13-vuotiaille kokoontuu
Maanantaisin
klo 17-19
Kulttuuritila Merirastissa
(jaluspolku 3, Helsinki)
Et tarvitse aiempaa kokemusta näyttelykesästä!
Harrastus on maksutonta. Tervetuloa mukaan!
Ilmoittautuminen ja lisätiedot ohjaja Milja Hilke / milja.interkult@gmail.com
merirasti.com INTERKULT interkult.fi

Interkult ry:n lasten teatteriryhmän tapaaminen

13.1.2025

Interkult ry:n lasten teatteriryhmän harjoituksissa kuuluu iloinen puheensorina. Viisi tyttöä, kaikki monikulttuurisista taustoista, on juuri tauolla. He piirtelevät ja juttelevat rennosti.

"Mä tykkään esiintyä. Meillä oli silloin täällä tanssiesitys ja se oli tosi kivaa", kertoo yksi heistä innostuneesti.

Lapset kertovat, että he ovat olleet mukana puoli vuotta. Sinä aikana he ovat oppineet paljon esiintymisestä ja myös monia uusia pelejä, teatteriharjoitteita.

Yksi ryhmäläinen hymyilee ja sanoo: "Mä en oo enää ujo, nyt mä osaan esiintyä!"

He keskustelevat myös esiintymisen jännityksestä. Ohjaaja Milla Hilke kertoo: "Juteltiin heidän kanssaan juuri siitä, kuinka esityksessä voi tulla nolokin tunne, mutta sekin on ihan OK. Sen kanssa selviää ja silti tekee. Sekin on hyvä taito."

Lapset viihtyvät hyvin Merirastissa, joka on heille sekä leikkipaikka että esiintymislava:

"Tässä paikassa on parasta, että täällä on kivaa. Me voidaan leikkiä täällä ja esiintyä."

Harjoitussalin lisäksi he nauttivat tauoista: "Nyt me piirretään, kun meillä on tauko. Täällä voi syödä eväitä".

Yksi ryhmäläinen käy harjoituksissa Espoosta asti, mutta useimmat ovat paikallisia. Moni kehuu kotikulmiaan: "Rastila on tosi kiva ja mukava paikka".

Lapset haaveilevat ryhmänsä tulevista teatteri- ja elokuvaretkistä: "Haluisin mennä kattoo teatterii" ja toinen jatkaa: "Tai kattoo leffoja, niin ku kirjastossa tai koulun kaa. Jos tulee muumipeikko!"

Ryhmän ohjaaja Milla Hilke vahvistaa, että retkiä on suunnitteilla. Tavoitteena on viedä lapset katsomaan sekä teatteriesitystä että elokuvaa.

Tämä pieni hetki lasten parissa kertoo paljon: Merirasti ei ole vain tila, vaan paikka, jossa kasvaminen, oppiminen ja unelmointi tapahtuvat yhdessä.

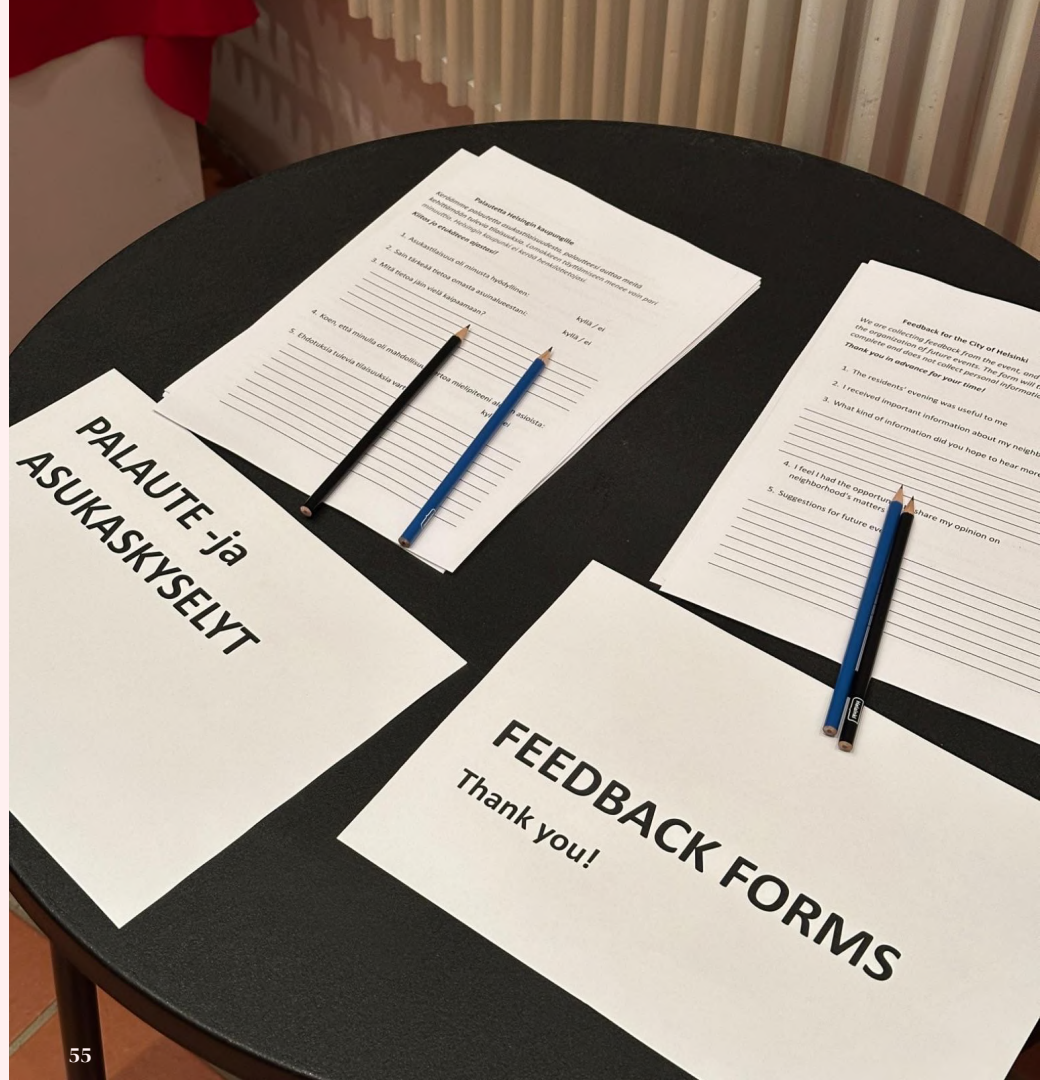
Helsingin kaupungin asukastilaisuus 23.1.2025

Helsingin kaupunki järjesti torstaina 23.1. klo 18–20.30 Kulttuuritila Merirastissa asukastilaisuuden Meri-Rastilan kaupunki uudistuksesta.

Maksuton ja avoin tapahtuma keräsi paljon väkeä kuulemaan ja keskustelemaan alueen ajankohtaisista suunnitelmista, kuten asuntorakentamisesta, kouluista ja päiväkodeista, puistoista sekä uudesta monitoimitalosta. Kaupungin päättäjät ja asiantuntijat olivat paikalla vastaamassa kysymyksiin, ja tilaisuuden yhteydessä pidettiin infotori, jossa alueen järjestöt, yhdistykset ja kaupungin palvelut esittelivät toimintaansa. Paikalla oli myös tulkkaus arabian, somalin ja venäjän kielillä.

Merilahden peruskoulun 4B-luokka myi kahvia ja leivonnaisia, ja innostunut tunnelma täytti Kulttuuritilan.

Kaikki tuolit ovat käytössä. Järjestäjät tuovat viimeisetkin jakkarat Merirastin muista huoneista, jotta mahdollisimman moni pääsisi istumaan esitysten ajaksi.

**Stadiluotsi Johannes Jauhiainen juontaa tilaisuutta:
”Tämäkään tapahtuma ei olisi ollut mahdollista ilman Kulttuuritila Merirastia.”**

Yksi osallistuja takanani huudahtaa spontaanin tuenosoituksen: ”JES!”

Kaupungin suunnitelmat saivat myös kritiikkiä osallistujilta. Haruspuiston kehityksen suunnitelmat kirvoittivat keskustelua.

Havainnekuvien näkymät sisälsivät pinnoitettuja värikkäitä kenttiä, eräs asukas kuvaili. Hän pohti keinotekoisten materiaalien ekologista kestävyyttä, soveltuvuutta lasten käyttämäksi ympäristöksi sekä mahdollista mikromuovien leviämistä ympäristöön.

Toinen asukas nosti myös esiin pintamateriaalit. Hänen mukaansa puiston tuleva sininen vesiteema koetaan "keinotekoiseksi" ja päälleliimatuksi: "Täällä on aika monta ihmistä Meri-Rastilassa jotka vierastaa tätä teidän teemaa". Osa taputtaa ja nyökyttelee.

Helsingin mallin
taidetoimijoiden puheenvuoro:

Mitä Meri-Rastilassa tapahtuu
tulevien vuosien aikana
kulttuurin ja taiteen saralla?

Myös Helsingin mallin rahoittamat taidetoimijat nousivat lavalle kertomaan tulevasta toiminnastaan.

Teatteri Universumin Markus Luukkonen kertoi, että vuoden aikana Kulttuuritila Merirastissa kävi jopa 10 000 ihmistä.

Pelkästään lukujenkin valossa Meri-Rastila asukkaineen kaipasi tällaista tilaa ja toimintaa.

Keskustelu Merirastin kappelirakennuksen tulevaisuudesta

Asukastilaisuudessa keskustelin vuosaarelaisen arkkitehdin ja aktiivisen asukasvaikuttajan Riikka Paijan kanssa Merirastin kappelirakennuksen tulevasta peruskorjauksesta. Keskustelussa nousi esiin huoli siitä, että rakennuksen arvokas patina ja alkuperäiset yksityiskohdat, kuten hienot messinkirakenteet, saatetaan mahdollisesti menettää halpojen ja huonojen korjausratkaisujen vuoksi.

"Ei kannata ylikorjata, menetetään patina ja tilojen sosiaalinen arvo. Kyllä minä tällaisia kynnyksiä arvostan, pellavaöljyllä käsittely riittäisi", Paija totesi näyttävästä yksityiskohdasta lattiasa.

Paija, joka toimii arkkitehtina uudisrakennuspuolella ja on mukana Vuosaari-seuran hallituksessa, pitää Merirastia potentiaalisena esimerkkinä siitä, miten vähäeleinen ja arvostava korjausrakentaminen voisi kohdata elävän kansalaistoiminnan. Hän toivoo, että rakennus nähtäisiin pilottiluontoisena kohteena, jossa yhdistyvät yhteisölähtöinen toiminta ja vanhan säilyttäminen: "Tässä todella elävä toiminta, mikä täällä on syntynyt, voisi näyttää mallia muille, kun kansalaistoiminta ja matalan profiilin korjaaminen kohtaavat".

Keskustelimme myös monitoimitalon arkkitehtuurikilpailusta, jonka voittajaehdotuksessa Merirasti olisi kaavailtu nuorisotilaksi. Kuten moni muukin paikallinen, Paija suhtautui ideaan varauksella: "Nykyiset toimijat ovat niin hyviä: eri-ikäiset ja eri taustoista tulevat ihmiset toimii täällä. Ei ole merkitystä, onko nuori vai vanha. Jos tämä nimetään nuorisotilaksi, tämä menettää paljon, sen kohtaamisen ja eri ryhmien vierekkäin elon". Hän näkee, että nuorisotoiminta voisi hyvin integroitua nykyiseen monimuotoiseen käyttöön, esimerkiksi laajentamalla toimintaa myös ulos puistoon. Samantyyllisiä kommentteja kuulin myös muilta asukkailta.

Paija kertoi myös omista kokemuksistaan Merirastissa. Hän oli käynyt ensimmäistä kertaa tilassa neljä kuukautta sitten ja osallistunut sittemmin moniin tapahtumiin: Vuosaari-seuran kokouksiin, arkkitehtuurikilpailun julkistukseen ja paikallisten joulutapahtumiin. Hän muisteli erityisesti erästä spontaania hetkeä: "Harrastajakuoro harjoitteli, ja samaan aikaan toisessa huoneessa oli kokous. Ne pyysi meidät yleisöksi ja sitten istuttiin yhdessä laulamaan joululauluja. Se oli aika hauska, spontaani tilanne."

Keskustelumme lopuksi Riikka tiivisti toiveensa Merirastin tulevaisuudesta: "Meillä on intressi vaikuttaa, että toiminta voisi säilyä. Välillä jotkut asiat vaan etenee, vaikka ei pitäisi. Täällä on kuitenkin jo syntynyt jotain ainutlaatuista, ja se ansaitsee jatkua."

Kulttuuritila Merirastin vuokrauskäytännöt ja Helsingin kaupungin sisäinen toimintaprosessi

Projektin aikana useat haastateltavat kritisoivat kaupungin sisäisiä prosesseja liittyen poikkeuksellisen onnistuneesti alkaneeseen Kulttuuritila Merirastin toimintaan. Kaksi tapahtumia läheltä seurannutta kaupungin työntekijää, Vuotalon johtaja **Tuuli Tokkola** ja alueen yhdyskuntatyöntekijä **Minna Suoknuuti**, kertovat, miten vaikeuksista huolimatta toimintaa saatiin jatkettua ja mitä matkan varrella opittiin. On kaupungin kannalta olennaista ymmärtää, miten tällaiset prosessit vaikuttavat paikallisiin yhteisöihin ja varmistaa, että vastaavat hankkeet sujuvat tulevaisuudessa paremmin.

Vuotalon johtaja Tuuli Tokkola avaa, miten Kulttuuritila Merirastin vuokrauskäytännöt ovat syntyneet ja millaisia haasteita Helsingin kaupungin sisäiset toimintatavat ovat tuottaneet. Alueellisten kulttuurikeskusten tehtävänä on jalkautua kaupunki-uudistusalueille, ja tähän työhön Vuotalo sai ylimääräistä rahoitusta korona-ajan säästöistä. Meri-Rastilan alue herätti Tokkolan huomion erityisesti siksi, että siellä oli useita tyhjiä rakennuksia, mutta kaupungilla ei ollut selkeää suunnitelmaa niiden hyödyntämisestä:

"Kaupunki ei ollut lähtenyt miettimään oikein eri toimialoilla, että miten täydennysrakentamisen alueilla, joissa jää jäljelle tyhjiä rakennuksia, niin jätetäänkö ne vaan tyhjiksi vai mitä niille tapahtuu."

Aluksi Tokkola kartoitti mahdollisuutta käyttää Hekan tyhjiä kivijalkamyymälöitä ja pohti, että Storysharing Universum -teatteriryhmä olisi tunnettuna monikulttuuristen ja eri taustoista tulevien ihmisten kohtaamisten mahdollistajana sopiva toimija. Kuitenkin Kaupunkiympäristön toimialan (KYMP) kanssa ei päästy teknisistä seikoista yhteisymmärrykseen.

"Kaupungin kanssa ei saatu millään niitä projekteja syntymään. KYMP näki, että tällaiseen teatteritoimintaan ei vaan lähdetty vuokraamaan tyhjiä tiloja. He sanoivat, että teatteritiloja varten pitäisi rakentaa takauloskäynti, vaikka me kuinka sanoimme, ettei tämä ole teatteria vaan tarinoiden kertomista ja pienemmissä ryhmissä tapaamista."

Tilanne sai uuden käänteen, kun esiin nousi tyhjiillään oleva Meri-Rastilan kappeli, joka oli päätetty purkaa. Storysharing Universum ihastui tilaan:

"Teatteriporukka oli käynyt katsomassa kappelia ja olivat ihan että tää me halutaan."

Vuonna 2023 tila oli jo vapaa ja sen vuokraaminen suoraan Helsingin seurakuntayhtymältä kävi nopeasti.

Max Bremer: “Niin siis meidän tila, kun me tultiin tänne tällä tilauksella, oli toi tori. Eli siihenhän meitä pyydettiin tekemään osallistavaa taidetta Storysharing Universumin avulla, eli siis ihmisten kohtauttaminen tarinoiden kautta. Aluksi me haluttiin pieni toimisto sen torin laidalla, ja yritettiin löytää joku pieni paikka halall butcherin vierestä, mutta se tyssäsi byrokraatiaan, ja me tajuttiin, että tässä voi mennä puoli vuotta ennen kuin me ollaan jossain. Ja kaikki olisi sanonut, että tähän kappeliin ei ainakaan pääse, ja kukaan ei tiennyt tästä kondiksesta. Mutta sitten me laitettiin meiliä seurakunnalle, ja ne heti nappaisi, että kyllä olemme kiinnostuneet. Kun me astuttiin tänne sisään ja nähtiin tämä kunto, eli että tämä on all right, vähän aikaa on ollut käyttämättä ja vähän pölyä nurkissa, mutta että ihan fantastinen tila. Me katsottiin toisiamme, ja ajattelin, että tästä ei hyvä seuraa, kun näillä budjetilla otetaan tällainen, mutta sit se oli vain pakko, koska se tavallaan ei voinu olla tarttumatta tilaisuuteen, kun tajusi, että nyt tästä voi tulla jotain, tai tämä pitää ottaa haltuun.”

Markus Luukkonen: “Ja se, että totta kai se meni työsuunnitelma muuttui aika paljon siinä, tai se että oltiin ajateltu 40 neliön tilaa, niin yhtäkkiä on 650 neliötä. Se oma rooli siinä tekijänä piti muuttua.”

Tokkola tarttui tilaisuuteen ja päätti edistää vuokrausta Vuotalon kautta. "Ajattelin, että nyt tulee hankaluuksia ja nyt kestää. Kuitenkin siinä kävi niin, että Helsingin seurakuntayhtymän tilapäällikkö olikin hyvin myötämielinen ja sanoi, että kun olette kaupungin toimija, niin vuokrataan vaan se teille."

Vuotalo sai kappelin seurakunnalta edullisesti, noin 1400 eurolla kuukaudessa, mikä sisälsi jätehuollon, lämmityksen ja kiinteistöhoidon, mutta ei siivousta tai vartiointia. Tämä hinta perustui tilan arvioituun heikkoon kuntoon ja sen merkitykseen paikalliselle yhteisölle.

Tokkola luotti teatteriryhmän kykyyn hallinnoida tilaa. "Tiesin, että teatteritoimijat ovat niin luotettavia ja hyviä, että jos ne ovat sinne itse halunneet, niin ne varmasti keksivät jo sen, miten ne pitää sen systeemin. Ja niinhän siinä sitten kävikin."

Alkuun sopimus herätti kaupungin sisällä hieman hämmennystä. Mutta kahden kuukauden sisällä Kuvan oman tilapalveluiden sekä kulttuurijohtaja Mari Männistön kautta oli tarvittavat sopimukset valmiina. Oman esihenkilön Paiju Tyrväisen tuki toimia nopeasti oli oleellisen tärkeää.

Asia korjattiin nopeasti ja vaaditut viralliset toimet ja saatiin ripeällä aikataululla läpi. Lopulta syntyi kolmikantasopimus. "Seurakuntayhtymät vuokrasi sen Vuotalolle, ja Vuotalo sitten antoi avaimet Storysharing Universumille. He olivat pääoperaattori ja sen alle kuusi avaintoimijaa. Jokaisella toimijalla oli joku yhteys kaupunkiin, ei voitu avaimia ihan kelle tahansa antaa."

Näitä toimijoita olivat muun muassa Vuosaariseura, Pro Meri-Rastila -liike, Kalliolan kansalaisopisto sekä kaupungin alueellinen sosiaalityöntekijä.

Nykyinenkin toiminta pohjautuu ensimmäiseen kolmikantasopimukseen 2023 Kulttuuripalveluiden/Vuotalon, Helsingin seurakuntayhtymän ja Teatteritalo Universumin välillä. Lähtökohtaisesti vuonna 2023 Kulttuuripalvelut edellyttivät Universumilta toimintasuunnitelmaa, joka vastaisi kaupunkiuudistusalueiden tavoitteisiin, mihin Teatteri Universumin toiminta istuukin erityisen hyvin – taiteen ja kulttuurin keinoin.

Tilan avaaminen sai alueella nopeasti aikaan positiivista muutosta, kuten Tokkola kertoo:

"Ei kulunut aikaakaan, kunnes Max Bremer sanoi hyvin, että kun kappeli avattiin, se oli kuin vakuumi. Ihmiset alkoivat virrata sinne."

Myös Suoknuuti näki vaikutukset nopeasti: "Ihmiset ovat tosi innoissaan ja onnellisia, että se on olemassa ja käytössä. Kyllähän sekin jo kertoo, että ihmiset käyvät siellä talkoohengessä siivoamassa tiloja vapaa-aikanaan. Se kertoo myös koordinaattorien toiminnasta, he ovat tulleet alueen toimijoiden tasolle ja jakaneet avaimia ym. Se on oikeasti kulttuurin kautta toimiva asukastalo, eikä poissulkeva. Monessa kaupungin omassa tilassa on poissulkevuutta, että ketä otetaan kumppaneiksi."

Kaikki meni hyvin, kunnes vuonna 2024 kaupungin ostaessa kappelin tilanne muuttui Tokkolan mukaan dramaattisesti. "Tehtiin aina puolivuositain sopimuksia. Seurakunta oli koko ajan vähän epävarma, että vuokrataanko sitä enää, kun se puretaan, mutta taas tehtiin ja mentiin puolivuositain."

Keväänä seurakunnasta ei kuulunutkaan enää mitään. Lopulta kävi ilmi, että kaupunki osti kappelirakennuksen 1.8.2024. Kaupungin sisällä oli epäselvyyttä rakennuksen jatkosta, mutta Tokkola vakuutti Merirastin toimijoille, että he voivat jatkaa toimintaansa.

Pian Tokkolalle selvisi, että kaupungin otettua entisen kappelin haltuunsa, tilakeskus oli päättänyt vuokrata rakennuksen Vuotalolle kolminkertaisella hinnalla aiempaan nähden.

"Vuokra nousi 5000 €:een, kun saatiin seurakunnalta se aiemmin 1400 €:lla. Ja aivan samoin palveluin, paitsi joudumme vielä maksamaan hälytysjärjestelmän ylläpidosta, mikä kuului seurakunnan kanssa vuokraan. Mä sanon, että jotain tässä systeemissä on pielessä. Että ei nähdä tätä kokonaisuutta, kun pidetään tällainen vuokrataso peruskorjattavassa tilassa."

Tokkola kertoo olleensa mukana työryhmässä, jossa etsittiin keinoja edistää julkisen tilan kehittämistä taiteen ja kulttuurin keinoin. Työryhmässä olivat mukana Kaupunginmuseo, HAM, kulttuurin edistämisen edustajat sekä Kaupunkiympäristön toimiala. Yksi konkreettinen tulos oli seminaarit, joissa pohdittiin tyhjiille jääneiden tilojen hyödyntämistä.

Lisäksi syksyllä 2024 Helsingin kaupunki palkkasi vastaavia prosesseja varten projektihenkilön, jonka tehtävänä on miettiä kaupungin tyhjiille jääneiden tilojen uudelleenkäyttöä ja miten tyhjätilat voitaisiin avata taiteilijoiden käyttöön. Kuitenkin apu tuli liian myöhään Merirastin kohdalla.

"Hän on aloittanut vasta syksyllä eikä ole vielä pystynyt reagoimaan tähän kappelivuokraan mitenkään. Tämä kertoo tän kaupungin äärimmäisestä hitaudesta ja tuottavuuden näkemisestä eri toimialoilla eri tavoin, mikä on hassua."

Tokkola pitää tilannetta kohtuuttomana ja näkee ongelman kaupungin vuokramallissa.

"Nytkin ollaan samassa kategoriassa kuin julkiset yhteiset kokoontumistilat, oli se rakennus missä kunnossa tahansa, peruskorjattava tai normaalissa kunnossa. Tähän pitäisi saada eri kategorioita."

Myös Minna Suoknuuti nostaa esiin vuokratilapoliitikan epä johdonmukaisuuden:

"Hintojen ei pitäisi olla markkinahintaisia tai yli markkinahintojen, kun vuokrataan toiselle toimialalle. Kun ainakin Sotepella annetaan lyhytaikaiseen yleishyödylliseen käyttöön tiloja maksutta asukas- ja järjestötoimijoille, niin miksei kaupunki voisi myös sisäisissä kiinteistöjen vuokraushinnoissaan huomioida hinnoittelussaan tilan käyttötarkoitusta ja sen vaikutusta lähiympäristöön?"

Merirastin kaltaisille rohkeille kokeiluille ei siis aina löydy järjestelmätason tukea. Takkola uskoo, että toisinaan ainoa tapa saada aikaan muutosta on toimia ennakkoluulottomasti:

"Sitten, kun on se toiminnan paikka, niin pitää vaan tehdä."

Hän painottaa, että tällainen rohkea toiminta ei ole sääntöjen rikkomista, vaan kaupungin strategian ydintä – yhteisöllisten kohtaamisten mahdollistamista.

"Jos miettii niitä asukkaita tai segregaatia-alueella ja miten me mietitään nyt meidän strategijassa niitä naapuruston positiivisia kohtaamisia. Niin tämä ei ole mitään muuta kuin sitä."

Lopuksi Takkola pohtii:

"Odottaisimmeko vieläkin, jos olisimme jääneet odottamaan liikaa Teatteri Universumin kanssa? Joskus pitää vain tehdä."

Tämä tapaus on muistutus siitä, että kaupungin sisäisissä prosesseissa tarvitaan paitsi yhteistyötä, myös rohkeutta ja joustavuutta, jotta hyvät ideat voivat muuttua konkretiaksi.

"Byrokraatti, joka näkee kaiken ongelmina, niin voi löytää kaikesta jotain: miten siivous, miten tämä. Mutta byrokraatti, joka ajattelee, että ratkaistaan tämä jotenkin, niin sitten asiat tuppaa onnistumaan", stadiluotsi Johannes Jauhiainen pohtii.

Minna Suoknuuti tiivistää tilanteen yhteisön näkökulmasta:

"Iso, iso kiitos siitä, että Vuotalo on resursoinut ja mahdollistanut tämän, aluksi vuokrannut seurakuntayhtymältä suht edullisesti ja nyt KYMP:ltä kalliimmalla. Tämä ei ole mitään muuta kuin naapuruston positiivisten kohtaamisten mahdollistamista. Mutta jos kaupungin eri toimialat eivät tee yhteistyötä ja tule toisiaan vastaan taloudellisten vaateiden osalta, pahimmillaan se lopettaa hyvän toiminnan."

Tulevaisuus

- Meri-Rastilan kaupunki uudistus aiheuttaa merkittäviä muutoksia alueelle, mikä herättää asukkaissa ja toimijoissa monenkirjavia ajatuksia
- Pitkän aikavälin muutokset ajoittuvat jopa yli kymmenen vuoden ajalle, minkä takia Meri-Rastilassa on erityisen tärkeää kiinnittää huomiota juuri purkamisen ja rakentamisen aikaiseen toimintaan, palveluihin ja kaupunkiympäristöön
- Tässä osassa raporttia esitellään Meri-Rastilan ja Kulttuuritila Merirastin tulevaisuudennäkymiä Helsingin kaupungin suunnitelmien sekä avaintoimijoiden kokemusten kautta

Helsingin kaupunki toteutti arkkitehtuurikilpailun Meri-Rastilan tulevan monitoimitalon suunnittelusta. Hankkeessa yhdistyvät koulun, päiväkodin, leikkipuiston, nuorisotalon ja kotihoidon tukitilojen tarpeet.

Arkkitehtuurikilpailun voitti ehdotus **Käsi kädessä**, joka yhdistää japanilaisen puuarkkitehtuurin ja pohjoismaisen klassismin elementtejä. Suunnitelmassa säilytetään osa nykyisistä rakennuksista, kuten koulurakennus ja Merirasti-kappeli, joka kunnostetaan nuorisotilaksi. Uusia tiloja rakennetaan muun muassa päiväkodille, leikkipuistolle ja asukkaiden käyttöön.

Kaksi senioria juttelee Kulttuuritila Merirastin aulassa keskiviikkona klo 14.

- ”Ootko sä käynyt täällä aikaisemmin?”
- ”En oo... Silloin kirkon aikaan kylläkin.”

Uuden monitoimitalon suunnitelmat ovat esillä istuskelualueen viereisillä sermeillä.

- ”Niin, se on vähän tollanen japanilaishenkinen se uusi suunnitelma. Siihenhän tulee vaikka mitä!”
- “Onpa mukavaa, että täällä on vihdoin tällaista!”

Apulaispormestari Anni Sinnemäki

Sinnemäki vastasi raporttia varten kysymyksiin yhteisöllisen kulttuuri-toiminnan jatkosta tulevassa monitoimitalohankkeessa. Sinnemäki toimii monitoimitalon arkkitehtuurikilpailun tuomariston puheenjohtajana.

“Tulevassa tilahankkeessa on tavoitteena tehdä kaikki ratkaisut siten, että tilojen käyttö erilaiseen asukas- ja kulttuuritoimintaan on mahdollista. Tämän tavoitteen kannalta on olennaista huolehtia siitä, että tilojen ratkaisut suunnitellaan niin, että sujuva monien yhteisöjen käyttö sujuu käytännössä.

On kuitenkin otettava huomioon, että Meri-Rastilan uusi monitoimitalo on ennen kaikkea nuorisopalveluiden, koulun ja päiväkodin käyttöön. Ja vaikka myös erilainen kulttuurikäyttö ja alueen eri yhteisöjen käyttö on tavoitteena varmistaa, en ole aivan varma, voiko uusi rakennus kuitenkaan palvella samanlaisena moninaisena kulttuurikeskuksena kuin Kulttuurikeskus Merirasti on nyt ollut. Tämä sen takia, että esimerkiksi nuorisotilaa käytetään paljon eri aikoina, myös iltaisin, eikä ole itsestään selvää, että kaikille toimintoille riittää tilaa kaikkina aikoina. On kuitenkin tärkeä varmistaa, että Kulttuuritila Merirastin toimijat voisivat osallistua hankesuunnitteluun siten, että ainakin helposti ratkaistavat kysymykset yhteiskäytöstä tulisivat ratkaistua mahdollisimman hyvin.

Pidän itse tärkeänä, että Kulttuuritila Merirastille löydettäisiin oma väliaikainen tila siinä kohtaa, kun uuden monitoimirakennuksen rakennustyöt alkavat. Siis ainakin siinä tapauksessa, jos kulttuuritilan toimijoilla on energiaa ja innostusta jatkaa toimintaa.

Rakennuksen valmistuttua nähdään varmasti sitten lopullisesti, onnistuuko toiminnan yhteensovittaminen uudessa rakennuksessa, vai onko tarvetta kuitenkin jonkinlaiselle omalle vapaammin hallittavissa olevalle kulttuuritilalle, jolle sitten täytyisi löytää omat uniikit ratkaisunsa.”

Kommentteja: monitoimitalo

- **Max Bremer ja Markus Luukkonen:** “Kun mä katselen tuota suunnitelmaa, missä siis ei ole kaavoitettu mitään kulttuuritoimintaa tähän monitoimitaloon, koska kulttuuri ei kuulu perustarpeisiin... Niin haluaisin vain kysyä sen päättäjiltä, että onko hellä varaa sitten pari vuoden, kolmen vuoden päästä, kun tämä rempataan, niin onko niillä varaa menettää tämä kulttuuri- ja yhteisötila. Haluaako ne taas tyhjentää tähän tyhjiön? Onko meillä varaa menettää se paikka, se kokoontumispaikka ja se kulttuuritila, se kohtaamisen paikka, missä mitä nyt ollaan?”
- **Stadiluotsi Johannes Jauhiainen:** “Arkkitehtuurikilpailu on keskittynyt lähinnä seiniin eikä siihen toimintaan siellä sisällä. Selvästi on tarve sille, että ainakin on jotain monipuolista toimintaa ja käyttöä. On epäselvää, onko uudessa talossa pohdittu tilan varaamista tällaiseen toimintaan. Se on jätetty auki voittaneessa ehdotuksessa. Sitä pitää lobata.”
- **Yhdyskuntatyöntekijä Minna Suoknuuti:** “Monitoimitaloon ei ole suunniteltu mitään asukastiloja. On vaan kerrottu, että asukkaat saavat varata iltaisin tiloja. Toivottavasti näin tosiaan käy. Mutta varaamon kautta kertavarauksilla toimiminen ei sisällä kohtaamista ja yhteisön vahvistamisen mahdollisuutta. Myöskään jatkuva kausivaraaminen ei sitä kautta onnistu, esim. venäjänkieliselle monikulttuuriselle nuorisoyhdistykselle, millä on joka viikko tiettyyn aikaan joku juttu. Varaamo on moneen hyvä, mutta ei vaihtoehto yhteisötoiminnalle ja asukastilalle.”
- **Yhdyskuntatyöntekijä Minna Suoknuuti:** “Jos tuleva monitoimitalo sisältää nuorisotalon, päiväkodin, koulun, leikkipuistotilat jne. Mutta siellä pitäisi olla myös alueen aikuisväestölle jotain. Eikä pelkästään niin, että aktiiviset asukkaat voivat iltaisin varata tiloja. Voisiko esim. nuorisotalo olla muutamana päivänä viikossa, jolloin nuorisotalo on kiinni, matalan kynnyksen asukas- ja kulttuuritila? Voisiko uuden monitoimitalon aulatila olla avoin kaikille, esim. kahvilatila?”

“Itse jäin pohtimaan sitä miksi tuo tila on erittäin tärkeä juuri Meri-Rastilalle ja sen nykyisille ja tuleville asukkaille. Näen, että se on erittäin merkittävä paikka eriytymisen ehkäisemisen (josta kaupungilla paljon puhutaan Meri-Rastilan) osalta. Nythän siellä käy tosi eritaustaisia ja ikäisiä ihmisiä ja se on tuonut paljon enemmän eloa ja viihtyvyyttä kuin esim. torin kosmeettiset "elävöittämisskojeilut". Kulttuuritila Merirasti on tärkeä paikka, joka auttaa meidät asukkaat monta vuotta kestävästä kaupunki-uudistuksesta läpi, koska siihen liittyy niin paljon toiveita, epätietoisuutta ja surua. Asukasmääräkin tulee suunnitelmien mukaan miltei tuplaantumaan ja jos alueen vahvuudesta eli yhteisöllisyydestä halutaan pitää kiinni, niin tällaista tilaa tarvitaan pysyvästi. Tämä vaatii myös fasilitointia eli tahoja, jotka koordinoi toimintaa kuten Universum on nyt tehnyt. Tilan vaikutuksia ja arvoa ei pysty rahallisesti mittaamaan ja ehkä oma huoli on se, että ymmärretäänkö kaupungilla tämä... Ja sen perusteella, mitä olen Merirastissa viettänyt aikaa, niin se on myös sosiaalitila, pedagoginen tila ja siellä voisi ihan hyvin olla myös kirjasto!”

Anonyymi Pro Meri-Rastila -liikkeen aktiivi asukasillassa

 KULTTUURITILA MERIRASTI

PALDIEMOITIN

TERVETULOA
VALKOMMEN
WELCOME

Kommentteja: tulevaisuuden visiot

- **Stadiluotsi Johannes Jauhiainen:** "Kulttuuritilassa voisi olla kevyttä tapahtumainfraa: loudspeakerit, teltaa, pöytää, tuolia, ehkä jotain todella kevyt esiintymislava. Jos torilla tai muualla järjestetään joku tapahtuma, asukkaat saisivat sen todella kevyellä tavalla lainattua. Se mahdollistaisi matalan kynnyksen toiminnan. Nyt kun Pohjois-Vuosaassa puretaan vanha ostari, missä on ollut asukastila. Jos ei enää ylläpidetä seiniä jossain paikassa, niin voisiko niitä resursseja jakaa osittain myös aineettomasti. Voisiko niitä rahoja käyttää esim. tapahtumainfraan, joka asuisi siellä Meri-Rastilassa, mutta olisi kaikkien asukkaiden käytössä."
- **Max Bremer ja Markus Luukkonen:** "Jos meillä olisi varaa tai lisäresursseja, niin me oltaisiin alusta asti haluttu luoda tänne olohuonekahvilla. Siihen ei riitä paukkuja tavallaan sen pyörittämisen, koska oikean kahvilan pitäisi olla sellainen, missä oikeasti leivotaan ja se on auki ainakin viisi kertaa viikossa, ja tietyt päivät niin, että tänne voi tulla, että se on tavallaan se perusedellytys. Ehkä ehkä jollain tavalla se toteutuu jossain vaiheessa. Alun perin torijuhlissa kyseltiin, mitä Meri-Rastilaan pitäisi tulla, ja kahvilaa toivottiin tosi paljon."
- **Max Bremer ja Markus Luukkonen:** "Toivoimme tässä Helsingin mallin kanssa, että me oltais voitu saada tänne kumppani, jonka kanssa oltiin jo vähän suunniteltu tämän talon niin kuin on pitämistä auki ja toiminnan jakamista täällä niin, että se olisi voinut olla enemmän auki, niin se ei ole toteutunut. Kalliolan kansalaisopistohan on yksi semmoinen, he pitää yhtenä päivänä viikossa auki. Se on se diili heidän kanssaan, että he tekee toimintaa, mutta he myös mahdollistaa sen, että tää talo on auki. Se haaste tällä systeemillä ja näillä rahoilla on että tarvitsemme jonkun muun yhteistyökumppanin, joka pystyisi pitämään tiettyinä päivinä paikkaa auki. Sitten pystyisi sanomaan useimmin, että joo, joo, tulkaa soittamaan rumpuja tai tulkaa pitämään taidetyöpajaa, kun täällä on joku muu paikalla nyt."

Kommentteja: kappelirakennuksen arvo ja käyttö

- **Max Bremer ja Markus Luukkonen:** “Hirveän semmoinen yleinen palaute on, kun ihmiset tulee eka kertaa, että onpa ihanaa että tää talo, että täällä tapahtuu ja tää on avoinna tää tila ja että Meri-Rastilassa. On paljon semmosia, jotka ei kirkon aikana käyneet täällä, mutta sanovat, että onpa hienoa, että tää on säilynyt ja onpa mahtavaa, että täällä on asioita ja se on mun mielestä hienoa. Ja siithän se on niin, että ihan sille pragmaattisesti se, että muusikot rakastaa tätä salia koska se on niin hyvä, siinä on niin hyvä akustiikka, että niin kun tulee, kun tää on kerran soittanut niin haluan tulla uudestaan.”
- **Samia Mohamud ja Sonja Rima, Kalliolan kansalaisopisto:** “No ainakin mä olen paljonkin kyllä kuullut, että toivottavasti tää vois jatkuu, kaikki toiminta täällä, ja siis myös tämän talon olemassaolo. Ja vaikka se ei ole heti välttämättä täysin uudelle heti helppo löytää, mutta kun sä tulet sisälle, niin sä annat anteeksi sun eksymisen, koska täällä on väljää. Tää ei ole itsestäänselvyys. Täällä on suht isot sisäänkäynnitkin. On isot vessat. Tää sopii sekään rollaattorilla liikkujalle kuin vaunun kanssa liikkujalle.”
- **Taidepedagogi Milla Hilke, Interkult ry:** “Toimintaa on ollut vasta puoli vuotta, mutta on meille erittäin hyvä tila. Meillä on hanke, jossa lapset ja nuoret pääsevät harrastamaan maksutta teatteria ryhmässä ja ollaan päästy tavoittamaan sen alueen lapsia ja nuoria. Pari tulee kauempaakin, mutta he ovat ottaneet sen tilan omakseen heti. Se on sellainen matalan kynnyksen toimintapaikka heille ja tykkää siitä kauheesti. Se on ollut mulle ohjaajana tosi hyvä. Siinä on erikokoisia tiloja ja se on aika muuntautuvainen. Kun ollaan piilosta, niin lapset menee luonnostaan sille alttarikiven taakse piiloon. Se on mun mielestä ihana kerrostuma, koska alttarihan on kirkossa pyhä ja sinne ei saa mennä ryömimään alle, mutta tossa se on vaan hyvä piilopaikka. Että miten toi tila voi saada uuden merkityksen ja kontekstin, vaikka siellä on ne samat asiat. Se on musta tosi ihanaa.”

“Oli todella hienoja nämä arkkitehtikilpailun ehdotukset ja voittaja on siis todella kaunis ja hieno, mutta siinä oli ainoastaan tämä puute että tämä entinen kappeli oli merkitty kokonaan nuorisotilaksi. Me tietysti toivotaan sitä, että tässä jatkossa otettaisiin huomioon tämä arkkitehtuuri, vaikka tämä ei ole suojeltu rakennus. Ja sitten toinen asia on se, että tämä olisi kaikkien käytössä. Olen kuullut, kuinka vaikea on tilata mitään tiloja noiden kaikkien järjestelmien kautta ja sitten ne on maksullisia tai kalliita. Meidän mielestä tarvitaan sellainen tila, mihin on helppo ja matala kynnyks tulla. Tämän kokeilun ja toiminnan perusteella voi kyllä sanoa, että tällaista tarvitaan. Ja se on tärkeää yhteisöllisyyden kannalta: jos purkaminen ja rakentaminen kestää 10-15 vuotta täällä, niin tarvitaan paikka, minne kuka vaan kaikista ikäryhmistä voi tulla ja keskustella.”

Anna-Maija Virta, Pro Meri-Rastila -liike

Pro Meri-Rastila -liikkeen esitys Helsingin kaupungille

Esitämme, että entisen Merirasti-kappelin tiloja käytetään jatkossa tarkoituksiin, joihin sen alkuperäiset tilaratkaisut ja status alueen ainoana arvotarkoituksena sopivat. Esitämme, että kappelin saleja, eteistilaa, saniteettitiloja ja keittiötä käytetään jatkossakin yleisötilaisuuksien ja näyttelyiden pitämiseen. Saleissa voidaan järjestää kaikenikäisille suunnattuja tilaisuuksia. Nuorisotalon muut tilat voidaan sijoittaa esimerkiksi kappelin muihin tiloihin ja kappelin lisäosaan. Keittiö voi olla yhteiskäytössä nuorisotalon kanssa.

Esitämme myös, että Vuotalo ja kaupungin kulttuuripalvelut jatkavat kappelirakennuksen salien hallinnointia esimerkiksi järjestötoimijan avulla, kuten nyt pop-up kulttuuritilassa. Näin tila voi jatkaa aidosti matalan kynnyksen avoimena tilana ja kohtaamispaikkana. Hallintomalli voi olla myös jokin muu, kunhan matala kynnyksen ja avoimuus toteutuvat.

Perustelut:

Kappelirakennuksen tulee jatkossakin olla arvoisessaan käytössä

Pro Meri-Rastila -liike ei ole ajanut kappelirakennuksen säilyttämistä vain siksi, että sen seinät ja julkisivu säilyvät, vaan myös ja ennen kaikkea siksi, että tila olisi tulevaisuudessakin siinä käytössä, johon sen arkkitehtuuri ja tilat parhaiten sopivat. Vaikka kappeli ei ole saanut suojelumerkintää, on kohtuullista, että siinä säilyvät arkkitehti Kaarlo Leppäsen ratkaisut, ”joissa toteutuu mieltä ylentävä tilakokemus”. (Lähde: Meri-Rastilan korttelitalo, Rakennushistoriaselvitys)

Kappelirakennuksen tulee jatkossakin olla alueen asukkaita palveleva avoin kohtaamispaikka ja yhteisöllinen tapahtumien, taiteen ja musiikin tila. Isojen salien muuttaminen esimerkiksi biljardi- ja pelisaleiksi on arkkitehtuurisesti arvokkaiden, akustiikaltaan ja valaistukseltaan upeiden tilojen hukkaan heittämistä.

On tärkeää, ettei kappelin tiloja jaeta pienempiin osiin, jotta niissä säilyy mainittu tilakokemus. Salien lisäksi jakamisesta kärsisi takahuone, joka on Leppäsen arkkitehtuurille tyypillinen vihkamainen tila. Kauniin kappelin säilymiseksi lisäyksiä tulisi tehdä vain irtaimiston ja irrotettavien esineiden avulla.

Kappelirakennus on tarjonnut asukkaille muistoja ja yhteisöllisyyttä niin seurakunnan kuin pop-up-kulttuuritilan aikaan. Ison muutoksen keskellä tarvitaan ajallista jatkuvuutta ja tuttuja, turvallisuutta luovia kiintopisteitä.

Monitoimitalon kortteliin tarvitaan asukaskäyttöön varattu tila

Pro Meri-Rastila pitää tärkeänä, että Meri-Rastilan monitoimitalon korttelissa on myös jatkossa asukaskäyttöön varattu tila, kuten nyt entisessä kappelirakennuksessa toimiva pop-up Kulttuuritila Merirasti on, vaikka tilaohjelma ei ole sellaista arkkitehtuurikilpailussa edellyttänyt.

Teatteri Universumin tekemä työ Merirastissa on osoittanut, miten suuri merkitys helppokäyttöisellä kulttuuritilalla on alueen yhteisöllisyydelle ja hyvinvoinnille sekä eriytymisen ehkäisemiselle. On tärkeää, että asukaskäyttö on mahdollista myös päiväaikaan, jotta muun muassa eläkeläiset, kuntoutujat ja työttömät voivat ylläpitää aktiivisuuttaan (esim. kielikurssit, alueliikunta, Kalliolan opiston toiminta).

Kulttuuritila on tavoittanut paljon paikallisia maahanmuuttajia ja houkutelut maahanmuuttajia myös muista kaupunginosista. Myös nuoret ovat löytäneet tilan, ja nuorten kynnys astua tilaan ja tulla juttelemaan tilan aikuisten kanssa on matala. Juuri käynnistetty yhteisöruokailu palvelee erityisesti vähävaraisia ja moni toiminta on maksutonta.

Kaupunkiudistuksen tavoitteena on ehkäistä alueiden eriytymistä kehittämällä niitä kokonaisvaltaisesti lisäämällä viihtyisyyttä, elinvoimaa ja houkuttelevuutta sekä parantamalla palveluja. Näitä panostuksia kuvaillaan tehtävän "erityisen paljon".

Helsingin mallin peruseriaatteita ovat alueellisuus, osallisuus, vuorovaikutus. Kulttuuritila Merirastissa nämä periaatteet ovat toteutuneet esimerkillisesti. Kyse ei siis ole vain uusien rakennusten rakentamisesta.

Kulttuuritila on ollut toimintona jotain aivan uutta: se yhdistää kulttuuria ja muuta toimintaa matalalla kynnyksellä. Uusien kokeilujen idea on, että jos ne onnistuvat hyvin, toimintaa tulisi jatkaa. Olisi suuri surku, jos kaupunkiudistuksen nimissä (monitoimitalon uudistuksessa) tällainen todella hyvin käyttöön lähtenyt tila ja toiminta lopetettaisiin.

Jos monitoimitalon on tarkoitus olla aidosti monitoimitalo, tiloissa tulisi olla useita eri toimintoja.

Monitoimitalon tilojen varaaminen yhteisöjen käyttöön on oltava helppoa

Vuosaarelaisissa yhteisöissä kaupungin tilojen saaminen käyttöön on koettu vaikeaksi muun muassa seuraavista syistä: tiloja ei ole tarkoitettu ulkopuolisille, varakkaat yhteisöt ovat varanneet tilat pitkiksi ajoiksi, varaus on tehtävä viikkoja aikaisemmin, varaus on maksullinen, varaus vaatii Y-tunnuksen tai henkilökohtaisen käynnin virastossa. Yhteisöjen on voitava varata uuden monitoimitalon tiloja asukaskäyttöön helposti, edellispäivään asti, eri kanavien kautta (käynti, soitto, verkko) sekä hyvin edullisesti tai maksutta (esim. pienille yhdistyksille tai järjestäytymättömille ryhmille).

Asukas- ja kulttuuritoiminnan fasilointi on tärkeää

Kulttuuritila Merirastin toiminta teatteri Universumin vetämänä osoittaa sen, että jonkun on fasiloitava asukas- ja kulttuuritilan toimintaa.

Projektin tiedot

Tämä raportti perustuu haastatteluihin, osallistuvaan havainnointiin ja taustamateriaaleihin, jotka kerättiin marraskuun 2024 ja helmikuun 2025 välisenä aikana Kulttuuritila Merirastissa. Haastatteluissa kuultiin Merirastin toimijoita, alueen asukkaita, yhteistyökumppaneita ja tapahtumiin osallistuneita. Havainnoinnit tehtiin osallistumalla Merirastissa järjestettyihin tapahtumiin ja tilaisuuksiin.

Raportin laatija Jalmari Sarla on kaupunkimuotoilija ja etnografi, joka työskentelee muun muassa kaupunkeihin liittyvien ilmiöiden tutkimisen sekä kaupunkitilojen kehittämisen parissa.

Jalmari Sarla

Kaupunkimuotoilija ja -tutkija, FM

jalmari.sarla@gmail.com

+358 50 514 8584

jalmarisarla.fi

Kaupunkihommia (tmi)

Y-tunnus: 3296575-5

Tilaaja:

Paiju Tyrväinen (paiju.tyrvainen@hel.fi)

Päällikkö, Kulttuurikeskukset -palvelu

Helsingin kaupunki, kulttuuri ja vapaa-aika